DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 242. szám — 1939 október 25 szerda — Àra: 12 fillér

Kétnapos légvédelmi készültség Debrecenben, — első nap négy riasztás

Németország végigküzdi a háborút, mondotta Ribbentrop Danzigban

Nem teszi le addig a fegyvert, amig nincs biztosítva a birodalom biztonsága

Angliára hárította a háború ódiumát

A finn bizottság a szovjet új javaslataival visszatért Helsinkibe

Tűzharc a román-bolgár határon

Elhangzott Ribbentrop német külügyminiszter beszéde Danzigban. Ezt a beszédet világszerte nagy érdeklődéssel várták és tartalmáról különböző találgatások jelentek meg. Akik azt várták, hogy a német külügyminiszter talán újabb békefeltételeket közöl, azok alaposan csalódtak. A beszéd célja sokkal inkább a háborus felelősség megállapítására irányuló szándék. A háború ódiumát Ribbentrop Angliára hárítja és feltűnő, milyen békés húrokat használ Franciaországgal szemben. Mint nóvum jelentkezik a beszédben, hogy Németországnak nincsenek érdekei az amerikai földrészen.

Tisztán kivehető Ribbentrop beszédéből a német külpolitika ama törekvése, hogy Angliát izolálja és Amerikát távol tartsa az európai bonyodalmaktól. A Franciaországgal szemben használt enyhébb hang szintén bizonyos következtetésekre ad alkalmat.

Ribbentrop beszédéből kiviláglik, hogy Németország úgy véli, hogy Angliával van elszámolni valója. Mintha csak a danzigi beszéd nyitánya lenne annak a nagyarányú légi vagy tengeri offenzívának, melyet a világsajtó már napok óta beharangoz és amely ellen angol hírforrások szerint Anglia széleskörű védelmi intézkedéseket tesz.

Mint Németország háborus célját jelölte meg Ribbentrop: a német birodalom teljes biztonságának elérését és biztosítékok szerzését arra, hogy minden időkre ki van zárva támadás Németország ellen. Kifejezetten hangsúlyozta, hogy a német nép végig küzdi a háborút. Miután angol és francia részről nem nyilvánult meg békekészség, el lehetünk rá készülve, hogy hosszú ideig a fegyvereké lesz a szó.

A nap másik eseménye, hogy a Moszkvában tárgyaló finn bizottság visszatért Helsinkibe. Magával vitte a szovjet új javaslatait. A helyzetet nem tartják általában aggodalmasnak, bár az előterjesztett finn javaslatokat a szovjet urai nem tartották kielégítőnek. Bizonyosnak látszik, hogy a tárgyalásokat folytatják.

Ribbentrop beszéde

Danzig, október 24. Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter kedden este a párt régi harcosainak ünnepén beszédet mondott. Megállapította, hogy Danzigot sohasem lehet többé elválasztani a birodalomtól, majd hangoztatta, hogy ezt a háborút a szó legszorosabb értelmében rákényszerítették Németországra.

Amig a német-lengyel viszony eljutott a háborúig

Ribbentrop így folytatta beszédét:

— 1938 október 24-én a Führer megbízásából Berchtesgadenbe hivtam Lipski volt lengyel nagykövetet. E napon terjesztettem eléje az ismert javaslatot arról, hogy Danzig politikailag újból egyesüljön a birodalommal, míg gazdaságilag a lengyeleknél maradt volna. Területenkívüli gépkocsi és vasúti közlekedést kívántunk kölcsönösen felállítani a német és lengyel területek között. — Arról volt szó, hogy a kölcsönös határokat véglegesen elismerjük és az 1934. évi támadást kizáró egyezményt 25 évre hosszabbítjuk meg. Ezt a javaslatot ezután 1939 január 5-én a Führer személyesen megismételte Berchtesgadenben Beck akkori külügyminiszter előtt jelenlétemben, valamint később, január 26-án varsói látogatásom alkalmával ezt az ajánlatot ismét behatóan megbeszéltük Beck-kel. A lengyel megbízottak egyetlen esetben sem utasították el ezt az ajánlatot, hanem azt válaszolták, hogy az ajánlatot behatóan meg kell vitatni.

Ribbentrop hangoztatta, hogy a német kisebbséggel szemben tanusított erőszakoskodások; lengyel sajtótámadások és végül a varsói német nagykövetség előtt rendezett tüntetések arra kényszerítették, hogy 1939 március 21-én a lengyel nagykövet előtt rámutasson erre a fejleményre. A birodalmi külügyminiszter ezalkalommal újra megismételte a német ajánlatot és néhány pontban lengyel érdekek javára kiegészítették. Május 26-án Lipski — folytatta Ribbentrop — válaszként egy feljegyzést nyujtott át, amely a Führer javaslatának teljes elutasításával volt egyenlő. Tény, hogy a lengyel nagykövet kijelentette előttem, hogy Danzig visszatérésére irányuló német tervek bármilyen erőltetése a háborút jelenti Lengyelországgal. Beck miniszter berlini meghívására azután ugyancsak elutasító választ kaptunk. Ma már tudjuk, hogy akkor kezességi tárgyalások folytak már Angliával.

A miniszter a továbbiakban rámutatott arra, hogy amikor azután súlyos németellenes túlkapásokra került sor Bromberg-ben, a birodalmi külügyminiszter ismét kijelentette a lengyel nagykövetnek, hogy nemcsak a német javaslatok elutasításáról kell sajnálattal tudomást vennie, de a két ország kapcsolatai is nagyon meredek pályán mozognak. A birodalmi kormánynak az eseményekre és a kapcsolatok rendkívül aggasztó fejlődésére teljes egészében a lengyel kormányt kell felelőssé tennie. Csak amikor a lengyel katonaság kezdett a birodalom területére betörni, akkor ütött oda Führer. **Három héttel később a hadjárat befejeződött és a lengyel állam kártyavárként összeomlott. Nagynémetország és a Szovjetunió most már minden időkre kezeskedik a nyugalomért, a rendért és a békéért Kelet-Európában.**

Elmaradt Hitler-Daladier találkozó

A miniszter ezután emlékeztetett arra, hogy a Führer a nyugati demokráciák életbevágó érdekeit soha még csak nem is érintette. A Führer ismételten megkísérelte, hogy észszerű viszonyba lépjen Angliával és Franciaországgal, Ribbentrop ezzel kapcsolatban ezeket mondotta: Igy pl. 1933. nyarán már megállapodás is történt, hogy a Führer és Daladier találkozik egymással és fegyverkezési egyezményt köt. Daladier azonban az utolsó pillanatban lemondotta a találkozót. Néhány héttel később már nem volt miniszterelnök. Bukásának látszólag belpolitikai okai voltak. Anglia ebben az időben veszélyt látott ebben a férfiben, aki mint a nép embere és frontharcos, talán megértésre juthatna Hitler Adolffal a frontharcossal és a nép emberével.

A miniszter emlékeztetett ezután a Führer sok fáradozására az Angliával való megértés érdekében. Anglia mindig elutasító volt. Ribbentrop előadta, hogyan keresett Németország ugyanilyen módon más országokkal is közeledést és hogyan találta meg azok barátságát.

A német-orosz-amerikai viszonyról

A német-orosz támadást kizáró szerződés és a későbbi barátsági szerződés megkötésével a német külpolitika tájékozódásában alapvető változás történt. A miniszter emlékezett arra, hogy az új német-orosz viszony mindkét népnél kimondott népszerűségnek örvend.

Németországnak az egész amerikai földrészen nincsenek érdekei, hacsak az nem, hogy lehetőleg élénk kereskedelmet folytasson e földrész valamennyi államával. Csak beteg képzelet teremthet vitás pontokat Németország és az Egyesült Államok népei között.

Franciaországról és Angliáról

Behatóan foglalkozott a miniszter a háborús felelősség kérdésével is. A legkisebb kétség sincs afelől, hogy a francia nép nem akarja ezt a háborút és hogy inkább ma választaná a békét, mint holnap.

Ami Angliát illeti, megdönthetetlen bizonyítéka az igazsághoz, hogy a mostani angol kormány már évek óta titokban, tervszerűen előkészítette ezt a háborút Németország ellen. Chamberlain nem azért jött Münchenbe — mondotta —, hogy megakadályozza a hábo-

rút, hanem csak azért, hogy az angol kormány által elhatározott háborút elhalassza. Ismert dolog, hogy az angol közvéleményben már évek óta rendszeresen izgatás folyt Németország ellen, hogy minden irányban előkészítsék a jövő háborút. Angliát nem a lengyel állam sérthetetlensége érdekelte, hanem kizáróan a német elleni fegyveres támogatás. Ez a politika csak úgy érthető, mint képviselője Nagybritannia következetes szándékának, hogy minden eszközzel ürügyet teremtsen a Németország elleni akciónak. A miniszter ezután emlékeztetett arra, hogy Anglia Mussolininek a lengyel viszály békés elsimítására irányuló szeptember 2-i tervét, amelyet Németország és Franciaország elfogadott, Halifax lord útján elutasította. Azt az angol állítást, amelyszerint Németország világbirodalomra törekszik »hazugnak és ostobának« minősíti.

A birodalom határai véglegesek

A német külpolitika legutóbbi hat és fél esztendejének eredményéről Ribbentrop a következőket mondotta:

A német birodalom megszilárdulásának folyamata Európában lezáródott. A versaillesi igazságtalanságokat eltávolítottuk. Németországnak a keleti új rendezés következtében nemzedékekre van telepítési tere és most azon fáradozik, hogy ebben a térben egyesítse azokat a német szórványcsoportokat, amelyeket át lehet telepíteni. Ez által kiküszöböli jövő viszályok lehetőségét. A birodalom határai északon, keleten, délen és nyugaton most már véglegesek. Németországnak semmiféle követelése sincs Angliától és Franciaországtól, kivéve az egykori német gyarmatbirtok visszaadását.

Éles bírálat Angliáról, Chamberlainről

A külügyminiszter ezután, mint az angol kormány dilettantizmusának példáját kiragadta Chamberlain beszédének azt az állítását, hogy Németország és vezére megszegték szavukat s ezért többé nem lehet Németország szavában bízni. Ebben az állításban — mondotta Ribbentrop — maga az angol birodalom vezetője sem hisz. Ha egyáltalán szószegésről lehet beszélni, akkor a német nép egyöntetű felfogása az, hogy minden idők legnagyobb szószegését az 1919 évi fegyverszünet alkalmából a német néppel szemben követték el. — Ennek a szószegésnek a felbujtója Anglia volt. Rbbentrop több példát sorolt fel ezután arra, miért kellene kerülnie egy angol államférfiunak a „szószegés" kifejezést. Emlékeztetett az 1915 évi londoni szerződésre, az 1915-ben az araboknak adott ígéretre, 1937-ben a hinduknak adott ígéretre. Az angol birodalom a világháború alatt Amerikában óriási adósságokat vállalt magára a háborús szállításokért, pontosan meghatározott visszafizetési ígéretekkel. Anglia ezt az adóssági szerződést egyszerűen megszegte és nem fizetett. Végül Chamberlain 1938 szeptember 30-án megegyezett Hitlerrel. Ez az egyezmény kifejezte a német és az angol népnek azt a kívánságát, hogy sóha többé ne viseljenek egymás ellen háborút. Ezt az egyezményt Chamberlain megszegte. Csamberlain békéjének jelszava: vissza Varsailleshez, semmisítsük meg a nemzeti szocializmust. — Ennek akarása Don Quihotehoz méltó.

A német nép elszánta magát

— Németország elfogadja az angol kihívást. A német nép most már elszánta magát arra, hogy végig küzdi ezt a rákényszerített háborút és nem teszi le addig a fegyvereket, amíg be nincs biztosítva a birodalom biztonsága Európában és nincsenek meg annak a biztosítékai, hogy minden időkre ki van zárva még egy ilyen támadás a német nép ellen. Németország a végsőkig megtett mindent, hogy elkerülje ezt a teljesen értelmetlen háborút. Németország egész népi erejének hatalmas súlyával be fogja fejezni ezt a háborút. Arról, hogy ez a befejezés csak nagy német győzelem lesz, kezeskedik nekünk saját erőnk és hitünk abban a férfiban, aki számunkra a legtöbbet jelenti a világon: a Führerben.

A finn bizottság hazatért Moszkvából

Helsinki, október 24. Passakivi és Tanner, a finn bizottság vezetői az elmúlt éjszaka folyamán tárgyalásokat folytattak Sztalinnal és Molotovval. Az új orosz javaslatok átvétele után elhatározták, hogy visszatérnek Helsinkibe, hogy kormányuktól újabb utasításokat kérjenek. — A finn bizottság vezetői kedden este térnek vissza Helsinkibe. — A finn külügyminiszter kijelentette, hogy az új helyzet nem ad okot aggodalomra.

Moszkva, október 24. A finn bizottság elhagyta Moszkvát, hogy megbeszéléseket folytasson kormányával. Valószínű, hogy pár napon belül visszatérnek és folytatják a tárgyalásokat.

Stockholm, október 24. Hír szerint Molotov a finnek ellenjavaslatára újabb javaslattal válaszolt. Passakivi és Tanner ezzel a legújabb orosz javaslattal keresik fel kormányukat, hogy újabb utasításokat kapjanak.

Kollontay asszony Oroszország svédországi követének moszkvai útja valószínűen összefüggésben van a stockholmi értekezlet határozataival s Svédországnak az orosz-finn megbeszélésekkel szemben elfoglalt álláspontjával.

Helsinki, október 24. A Telegraph helsinki tudósítójának jelentése szerint a szovjet kormány nem tartja kielégítőnek a finn ajánlatokat.

Amerikai teherhajót szovjet kikötőbe kísért egy német cirkáló

Moszkva, október 24. Murmanszkból jelentik a Szovjet Távirati Irodának:

Október 23-án az esti órákban német zászló alatt befutott Murmanszk északi részén fekvő Kola-öbölbe egy teheráruhajó szovjet-révkalauz nélkül. — A vizsgálat megállapította, hogy a hajó nem más, mint a City of Flint 500 tonnás amerikai hajó, amely Newyorkból Manchesterbe tartott.

A teherhajót egy német cirkáló legénységének 18 tagja feltartóztatta és a Kola-öbölbe kísérte. A német legénység dugárunak tekinti a 3700 tonnás hajószállítmányt, amely traktorokból, búzából, gyümölcsből, bőrből és viaszból áll. A Murmanszk-kikötő tengerészeti hatóságai a teherhajót ideiglenesen lefoglalták, a német legénységet pedig internálták.

A City of Flint teherhajó volt az, amely az Athenia 220 utasát megmentette.

Washington, október 24. Az Egyesült Államok kormánya a City of Flint lefoglalása ügyében felvilágosítást kér majd a német és orosz kormánytól. (MTI.)

Moszkva, október 24. Úgy tudják, hogy Steinhardt az Egyesült Államok moszkvai nagykövete kedden délután látogatást tett Potemkin h. külügyi népbiztosnál, akitől felvilágosításokat kért a City of Flink teherhajó lefoglalásával kapcsolatban. Potemkin megígérte, hogy a legrövidebb időn belül adatokat szolgáltat.

Elsüllyesztett hajók

London, okt. 24. A londoni rádió közli: Hétfőn elsüllyesztettek egy angol hajót. A Seaventure 1375 tonnás angol hajót az Északi tengeren német tengeralattjáró torpedózta meg. A 25 főből álló legénységet megmentették.

London, október 24. Constantinos Kadjipeteras de Chios nevű 4600 tonnás görög hajót kedden elsüllyesztették. — A legénység 15 tagja mentőcsónakon partot ért. A kapitány szerint a legénységnek három tagja és egy angol révkalauz hiányzik.

Egymillió tonna takarmányt szállít a Szovjet Németországnak

Moszkva, október 24. A Moszkvában most folyó német-szovjetorosz gazdasági tárgyalásokon hír szerint vételi szerződés jön létre Németországnak szállítandó takarmány kérdésében. A szerződés értelmében azonnal megkezdik egymillió tonna szovjet-orosz takarmány-gabona szállítását Németországba. Ez a megegyezés, melyet német részről Dessier, a birodalmi gabonahivatal főnöke kötött, a legnagyobb arányú gabonaszállítási megegyezés, mely két állam között valaha is létrejött. A takarmánygabona szállítása már a közeli napokban megkezdődik és két hónap múlva be is fejeződik.

A lengyel bank aranykészlete Franciaországban

Párizs, október 24. A Lengyel Bank aranykészletének jelentékeny része Franciaországba érkezett. A „Paris Soir" jelentése szerint a lengyel aranykészlet, amely hetven tonna aranyrúdakból áll, Románián, Törökországon Szirián és a Földközi tengeren át mint egy tizezer kilométernyi körutazás megtétele után érkezett Franciaországba. Az új lengyel kormány kijelentette, hogy ebből a négymilliárd francia frank értékű aranyból semmit sem fog saját szükségleteire fordítani, hanem az egész összeg a jövendő Lengyelország pénzének aranyfedezetéül fog majd szolgálni.

Fontos tanácskozások a román külügyminisztériumban

Bukarest, okt. 24. Amint nyilvánosságra került a román fővárosban az ankarai hármas egyezmény, a román kormány azonnal megbeszélésre hívta haza szófiai és ankarai követeit. A külügyminisztériumban a követek bevonásával fontos tanácskozásokat folytattak.

Román politikai körök szerint a Balkán politikai helyzetében jelentős események várhatók.

A Curentul a Balkán-államok blokkjának kérdésével foglalkozva azt írja, hogy ezt a tervet bizalommal fogadják. A lap szerint ez a terv lehetőséget nyujt egyes balkáni kérdések megoldására.

A rossz idő akadályozza a hadműveleteket a nyugati fronton

Berlin, október 24. A német véderő főparancsnoksága közli: Az arcvonalon semmi különös hadicselekmény nincs.

Párizs, október 24. Hivatalosan jelentik október 24-én délelőtt: Az éjszaka folyamán semmiféle említésreméltó haditevékenység nem volt.

Párizs, október 24. (Havas) **Hivatalosan jelentik október 24-én este:**

A kora hajnai órákban és egész délután az arcvonal különböző pontjain rejtett állásokból csatározások folytak. A warndti erdő délkeleti szélén elég heves összetűzések történtek. Az ellenség által megtámadott egyik állásunkat azonnali ellentámadással felszabadítottuk.

Páris, okt. 24. A Havas iroda félhivatalos közleménye szerint a héttői nap óta elég élénk harci tevékenység volt Ferbachtól nyugatra. A harc egy kis német falucska birtokáért folyik, amely a Warndt erdő keleti részében fekszik. Ettől az ütközettől eltekintve a napok óta csendes arcvonalon nem történt nevezetesebb esemény. A rossz idő tovább tart és akadályozza a hadműveleteket. **Az állandó esőzés teljesen feláztatta a talajt. A közel egymillió ember és a különféle gépjármű: gépkocsi, ágyu, páncélkocsik tönkretették az utakat. Az alacsonyabb fekvésű helyeken magasan áll a víz.** Ilyen körülmények között **minden nagyobb kezdeményezés igen jelentős fizikai akadályokba ütközik.** A tegnapi nap eseményei közül legemlítésreméltóbb a németek ismételt támadása a Forbach melletti német területen fekvő falucska ellen. A franciák minden alkalommal visszaverték a német rohamcsapatokat s a délután folyamán végleg biztosították a faluban elfoglalt állásaikat. A rajnai arcvonalon tovább tart a nyugalom. (MTI.)

Párizs, október 24. Sikorski tábornok vidékre utazott, hogy megszemlélje a Franciaországban megalakult lengyel légiót. Utján francia bizottság kiséri.

Vígszínház

MA UTOLJÁRA a legszórakoztatóbb amerikai vígjáték:

A jó házasság titka

Warner Baxter — Loretta Young

Megszólaltak a légvédelmi szirénák Debrecenben

Négy légoltalmi riadó volt tegnap — Kétnapos légvédelmi készültség az ország keleti részén

Az országosan elrendelt légvédelmi gyakorlatok első napja tegnap zajlott le Debrecenben, az eddigiek alapján megállapíthatóan jó eredményel. A város lakossága — kevés kivételtől eltekintve — mindinkább tanuságot tesz arról, hogy átérzi a történelmi idők rája háruló feladatát és teljes nyugalommal, komolysággal és fegyelmezettséggel hajtja végre a szükséges intézkedéseket.

Megjelennek a légvédelmi riadó sárga falragaszai

A rádió reggel hét órakor bemondotta, hogy az ország keleti részén, ahova Debrecen is tartozik, október 24-én, kedden veszi kezdetét a 48 óras légvédelmi készültség.

Alig félórával a rádió közlése után már megjelentek az utcákon a belvárostól a kertségekig mindenütt a sárga színű falragaszok, kiáltó fekete betűikkel, felhívva a város közönségének figyelmét, hogy kétnapos légvédelmi készültség rendeltetett el és tájékoztatva a lakosságot a reá váró feladatokról.

A délelőtt teljes nyugalomban telt el, azonban meg kell állapítani, hogy a hatóságok légvédelmi csoportjai, a légoltalmi segédszolgálatosok bámulatraméltó precizitással, nagyszerű tegyelemmel és komoly biztonságérzetet nyujtó lelkesedéssel tettek eleget kötelességüknek és a központ értesítésére a legtávolabbi helyekről is a legrövidebb idő alatt szolgálati helyükön teremtek. Minden szolgálatos elfoglalta figyelő posztját és tökéletesen, semmi kívánni valót nem hagyva hátra, látta el azt...

Felsikolt a sziréna

Délben egy óra előtt öt perccel, amikor a déli forgalom legnyüzsgőbb képét mutatja a város: szólaltak meg először a légvédelmi szirénák... Vijjogó, sikoltó, erős hangjukba pillanat alatt beleolvadt a gyárak szirénéinak jelzése és a félrevert harangok kongása...

Az utca, melyen percekkel előbb még fekete hullámokban kígyózott a tömeg, szinte egyetlen varázsütésre elnéptelenedett. Ebben az időben jönnek ki az iskolából a diákok, mennek haza a tisztviselők, munkások egyrésze, tehát az utca tele volt emberekkel. **És mégis, káprázatos gyorsasággal állt meg a főutca lüktető élete,** pillanat alatt megdermedt a város... az emberek kapualjakba, légoltalmi pincékbe huzódtak, a járókelők népes csoportjait mintha adott jelre a föld nyelte volna el... Az autók leálltak, villamos kocsik odaszegeződtek arra a helyre, ahol a sziréna sikoltása érte őket. Kihallt az utca, megállította a nagy város szívverését egy negyedórára polgárainak bámulatos, az idők szavát megértő fegyelmezettsége. Csupán a rendőrök, karszallagos légoltalmi szolgálatosok, segédrendőrök lépte kopogott el kísérteties visszhangot verve az elnéptelenedett utcán.

Az ifjuság dicsérete

A legmegkapóbb és örvendetesebb azonban a lakosság fegyelmezettsége sorában is az ifjúság, a diákság viselkedése volt. Imponálóan hatott, ahogy a legkisebb diákok is, átitatva a kor fegyelmet követelő szellemétől és megérezve az idők fontosságát, abban a pillanatban, ahogy a vészjel elhangzott, megszünt a jókedvű, vidám, szeleburdis tolongás, fegyelmezetten, mint a jövő nagyszerű, nagy feladatokra váró emberei, a pöttömnyi első gimnázistáktól a hosszúnadrágos felsősökig, bevonultak az első kapualjba és érett, felnőttekre valló nyugalommal várták az újabb szirénajelt, mely feloldja a feszültséget és visszaadja az utcának rendes arcát.

„Légiveszély elmult"

Negyedóra elteltével, pontosan negyed 2 órakor ismét megszólaltak a szirénák, jelezve a légiveszedelem elmultát. Egyetlen csapásra ismét kiömlött az utcára az embertömeg és megkapó nyugalommal folytatta útját.

„Az ellenséges repülőgépek visszatértek"

Alig telt el azonban néhány perc, amikor ismét felsikoltott a sziréna, **jelezve, hogy az ellenséges repülőgépek visszatértek...** Megismétlődött az előbbi jelenet, azzal a különbséggel, hogy mivel egyik szirénajelzés közel volt a másikhoz, néhány ember dacára az egészen máshangú jelnek, nem értette meg azt s azt híve, hogy az előbbi légiveszély megszüntét jelző szirénázásnak a folytatása az, tovább folytatta útját egyes helyeken. Azonban, amint látták, mások hogyan tesznek ismét eleget az előírt rendszabályoknak, szintén alkalmazkodtak ahhoz és pillanatok alatt ismét kiürült az utca. Ez a második szirénajel már csak jó öt percig tartott és utána ismét megszólalt a légiveszély elmultát jelző szirénahang. A villamosok csilingelve indultak meg, az autók átsuhantak az útvonalakon... a visszatért rendes, mindennapi élet jelezte, hogy itt csak egy bámulatos fegyelemmel végrehajtott gyakorlatról van szo.

A délutáni riadó...

Délután három óra után pár perccel ismét megszólalt a sziréna hangja. Az időpont ismét tökéletesen volt kiválasztva, mert ezuttal a délutáni órákban hivatalokba, munkába sietős tömege torlódott az utcákon, tehát szintén népes közönséget ért az intézkedés. Az utca ismét felvette néptelen arcát perceken belül és negyedórán át szinte siri csönd volt az utcákon, mozdulatlanságba dermedt szekerekkel, autókkal, villamosokkal, elvonult emberekkel. Ez a riadó jó hosszú volt. Fél négy órakor ismét jelzett a sziréna és a légiveszély megszüntét jelző hangja tüneményes gyorsasággal visszaállította a rendes forgalmat.

A délutáni riasztás idején sok ember járt az Arany Bika szálló környékén. Ezeket a segédrendőrök a szálló halijába irányították, honnan levezették őket az Arany Bika légvédelmi pincéibe. Ott kellett tartózkodniok a riadó végéig. Ezzel kapcsolatosan megjegyezzük, hogy az Arany Bika épület légvédelmi felkészültsége kitűnő és mintaszerű. Tekintettel, hogy a többemeletes hatalmas épület a város központján fekszik, ennek megfelelően a légvédelmi készültségére is nagy súlyt fektet a szálló igazgatósága. Hatalmas pincehelyiségek nyujtanak az épületben légi veszély idején oltalmat.

Este csak a hold világított

Szürkületkor életbeléptek az elsötétítési rendszabályok. Meg kell állapitanunk, hogy az elsötétítésre vonatkozó rendelkezéseket is szórványos hibáktól eltekintve, kifogástalanul hajtotta végre a lakosság. Különösen kitetszett ez a főutcán, ahol a máskor villanylámpák patakzó fényében fürdő kirakatok sötétség és kihaltság benyomását keltették. A gázlámpák szintelen fénye és **a megrendszabályozhatatlan hold fehér sugara birkozott a sötétséggel.** A hold jóvoltából aránylag könnyen bonyolódott le az utcákon a koraesti forgalom.

Az egész légoltalmi gyakorlat a legkisebb idegesség nélkül, céltudatosan és tökéletesen folyt le. A közönseg szívesen eleget tett a rendelkezéseknek, jóakarattal, az ügy fontosságának átérzésével hajtotta végre azokat es emellett nem zavartatta magát mindennapi életében. Aránylag szép számmal keresték fel a szórakozóhelyeket, ahol a szintén fénymentesen elzárt falak mögött nyugodtan szórakozott.

Esti riadó

Az esti homályba burkolózott város a teljes kihaltság képét mutatta. Mintha minden élet megszünt volna falai között. A házak lehunyt, eltakart ablakszemei, a hold kísértetiesen hatvány fényébe burkolt, sötét utcák, leállt járművek, eltünt emberek mind egy halott város képét mutatták. Ez az esti gyakorlat még kísértetiesebben sikerült, mint a nappaliak és annal élénkebb volt a kontraszt, amikor az újabb szirénabúgásra egyszerre megteltek a sötét utcák emberekkel.

ALMA

Batul, Jonathán, Törökbálint és Pirsalma eladó házhoz szállítva. Özv. **Dr. Pokoly** Józsefné Hajdusámson. Vasutállomásnál.

Minta megtekinthető: **Tompa Károly** Debrecen, Hatvan u. 17. szám alatti füszer és csemegekereskedésében.

A közönség elismerést érdemel

A keddi riasztások, mint ismeretes, azt a célt szolgálták, hogy kitünjön, **milyen a közönség, továbbá a járművekkel közlekedők magatartása** a készültség és riadó alatt. Etekintetben a debreceni közönség nagyrésze a legmesszebbmenő elismerést megérdemli, olyan szépen, fegyelmezetten viselkedett. Egyetlen feltűnő hiba volt még, hogy a kapualjakba behúzódott közönség sok esetben nyitva hagyta a kapukat, mit be kellett volna huzniok magukra. A segédrendőrök néhány helyen alkalmazott figyelmeztetése után azonban ez a hiányosság is kiküszöbölődött.

A nagyközönség mellett azonban őszinte elismeréssel kell szólnunk a hatósági szervek működéséről, a figyelőőrsök tökéletes munkájáról. A légoltalmi parancsnokoknak: **Bartaujfalussy** Egon, **vitéz Boskó** Mihály és **Roncsik** Jenő parancsnokoknak elévülhetetlen érdeme, továbbá a Légoltalmi Liga munkásságának nagy eredménye az, hogy úgy a légoltalmi szervek kiképzése, mint a közönség magatartása tökéletes. Hatósági közbelépésre szabálysértőkkel szemben egyáltalán nem került sor, ami szinte egyedülálló jelenségnek tekinthető.

A szerdai légoltalmi gyakorlatok

A keddi nap után, melynek gyakorlatai elsősorban a közönség magatartásának megfigyelését szolgálták, a mai napon tulajdonképen a hatóság légoltalmi szerveinek gyakorlatára, a mentő munkálatok bemutatására kerül sor. **A feltevés szerint a város különböző részein robbanó és gyujtó bombák hullanak le.** Kisebb feladatoknál a házőrségnek kell ellátnia a munkát a sérültek ellátásáig, ha azonban az épületoltalmi szervek nem tudnak megküzdeni feladatukkal, akkor a segédrendőrök útján jelentés megy a birközpontba, ahonnan mentőket küldenek ki a sérültek ellátására, tüzoltókat **a kigyulladt épületek eloltására és a gázfertőzése elleni segélynyujtásra.**

A készültség kétszer 24 óráig tart, tehát minden rendszabályt a szerdai nap folyamán is szigorúan be kell tartani a közönségnek. A sötétítés is nemcsak a repülőgépek szirénajelzéssel közölt feltűnésétől, hanem az egész idő alatt kötelező.

Tapasztalatok és hibák

Illtékes helyről szerzett információk alapján közöljük a következőket:

A közönség legnagyobb része a riadók alkalmával fegyelmezetten viselkedett, az uccákról bevonult a kapuk alá, de sok helyen a kapukat nem tették be és a kapu alatt lévők onnan bámészkodtak ki az utcára, hogy ott mi történik. A segédrendőrök ez alkalommal még csak figyelmeztették a lakosságot arra, hogy a házak kapuit be kell tenni és a kapuk alól az utcára kinézegetni tilos, a mai napon azonban már azok ellen, akik kapu alá vonulnak ugyan, de a kapukat nyitva hagyják, a kihágási feljelentést meg fogja tenni. A rendőrség a vonatkozó rendelet értelmében nem pénzbüntetéssel, hanem elzárással sujtja azokat, akik a kifüggesztett hirdetmény rendelkezéseinek nem tesznek eleget, vagy az abban foglaltaknak ellen szegülnek.

A déli 12 óra 52 perckor leadott riadójel után 10 perc mulva megszólaltak újra a szirénák és jelezték a légi veszély elmulását. Még teljesen le sem tudták adni a jelt, amikor a várostól messze lévő figyelő őrök repülőgépek közeledését jelezték s erre a szirénák újra megszólaltak. A figyelő őrök fontos szolgálatára jellemző az, hogy jelzésük után a repülőgép csak 5 perc mulva jelentkezett a város felett, ez az 5 perc pedig elegendő ahhoz, hogy a lakosság a kapuk alatt és a házak pincéjében, vagy az óvóhelyeken helyezkedjék el.

Az esti elsötétítés alkalmával sok helyen az ablakokon a fény kiszűrődött. Mindenki győződjék meg tehát kívülről, hogy hol szűrődik ki fény és ezt a fényszűrődést haladéktalanul szüntesse meg, mert ellenkező esetben a segédrendőrök kihágási feljelentést tesznek ellene.

Elítélt kémek

A m. kir. honvédtörvényszék idegen államok javára elkövetett hűtlenség, illetve kémkedés büntette miatt Gárdonhegyi Mihályt 15 évi fegyházra, Csernyi Gábort 13 évi fegyházra, Path Károlyt 10 évi fegyházra, Schwartz Károly (szerelő) Lászlót 8 évi fegyházra, Fremnhoffer N.-t 8 évi fegyházra, Antal Jánost 6 évi fegyházra, Szakatics Istvánt 6 évi fegyházra, Körtvélyesi Imrét 5 évi és 6 hónapi fegyházra, Fleskó Mihályt 5 évi és 6 hónapi fegyházra, Gergely Andrást 4 évi fegyházra, Szőr Józsefet 3 évi és 6 hónapi fegyházra, Dula Istvánt 3 évi fegyházra, Csobod Ferencet 3 évi fegyházra ítélte. Valamennyi jogerős.

(MTI.)

Hungária filmszinház.

PROLONGÁLTUK a nagy sikerre való tekintettel MÁRA, EGYETLEN NAPRA, IGY MA UTOLJÁRA a

Karosszék

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Világhiradó!

Holnap ROKK MARIKA új filmje!

Véres összetűzés Dobrudzsában
bolgárok és román csendőrök között

Bukarest, október 24. A bolgár határmentén fekvő Sarsanlar község közelében erősen felfegyverzett csoport megtámadta a román csendőrőrsöt. A tűzharc során 2 csendőr súlyosan megsebesült. A támadók vesztesége ismeretlen, mert visszavonulásukkor sebesültjeiket magukkal vitték. — Több letartóztatás történt.

A bolgár határmentén történt összetűzésről a román félhivatalos Orient Radio iroda az alábbi közleményt adta ki:

Dobrudzsában Durostor kerületben fekvő Sarsanlar falu környékén katonai fegyverekkel felszerelt komitácsi csapat súlyosan megsebesített két csendőrt, akik közül az egyik káplár volt. A katonai és polgári hatóságok utasítást kaptak, hogy a tény és felelősség kérdésének megállapítására azonnal tegyék meg a szükséges intézkedéseket. (MTI.)

Négyezer birodalmi német már hazatért a balti államokból

Berlin, okt. 24. (Német TI.) A balti államokból visszavándorlók száma napról-napra növekszik. **Eddig több mint 4000 birodalmi német állampolgár és német nemzetiségű balti lakos** érkezett Lettországból és Észtországból a danzigi Neufahwasser kikötőbe. Legnagyobb részük Észtország különböző részeiből érkező visszavándorlók. Egyelőre Danzigban helyezkedtek el magánszállásokon. Ezután legtöbbjüket (Gotenhafenbe (Gdynia) és a Coppot közelében levő Adlerhorstban helyezik el ideiglenesen.

Az eddig érkezett visszavándorlók a legnagyobb dicsérettel beszélnek a fogadásról és arról a gondoskodásról, amelyben részesítik őket. Minden felől azt hallani, hogy a visszavándorlók szívesen engedelmeskedtek Hitler hívásának és önként jöttek Németországba, abba az országba, ahonnan őseik évszázaddal ezelőtt vándoroltak ki a balti államokba. (MTI.)

Olaszország hidegvérrel fogadta az ankarai egyezményt

Róma, október 24. A Stampa belgrádi tudósítójának jelentése szerint a jugoszláv fővárosban megnyugvást keltett, hogy Olaszország hidegvérrel fogadta az ankarai egyezményt és hogy Oroszország sem lép fel Törökországgal szemben, sőt a tárgyalások folytatására gondol. Berlinből érkező jelentések arra mutatnak, hogy a németek is nyugodtan ítélik meg a helyzetet. Amíg Bulgária az előbbinél óvatosabb magatartást tanusít, a bulgárok is tisztában vannak azzal, hogy elhamarkodott lépés súlyos következményekkel járhat. Ujból és újból felröppen az a hír, hogy Olaszország előbb-utóbb balkáni értekezletet hív össze, amelyen megvizsgálják a balkáni kérdéseket.

Légvédelmi riadó a képviselőházban
Képviselők az óvóhelyen

Budapest, október 24. A fővárosban is elrendelték tegnap a légvédelmi készültséget. A képviselőház is felkészült. A csillárokban csak egy-egy zöldfényű lámpa égett. A folyosókon nyilak jelzik az óvóhelyek irányát. — Az ülést rendes időben megkezdték. — A földbirtokpolitikai javaslat volt napirenden. Pontosan 11 órakor a Ház légvédelmi készültsége jelezte a riadót, mely Budapesten 11 órakor volt. — Bobory György, aki elnökölt, nyomban felfüggesztette az ülést és felszólítására a képviselők elhagyták az üléstermet. A folyosókon sorakoztak fel a képviselők, ujságírók, a Ház tisztviselői és levonultak az óvóhelyekre, melyek kétemelet mélységben vannak a föld alatt. A karzatok közönsége számára külön óvóhelyet létesítettek és ide irányították a közönséget.

A képviselőket lent az óvóhely előtt a Ház légvédelmi alakulatainak tagjai várták teljes gázvédelmi felszereléssel, zöld acélsisakkal. A hosszú, boltíves pincében hat asztal volt elhelyezve. — Ide ültek le a képviselők pártok szerint elkülönülve. Kedélyes beszélgetés fejlődött ki. Fent az ülésteremben Pallá Imre következett volna szólásra.

— Halljuk Pallót, kiáltotta az egyik képviselő.

— Itt is elmondhatná beszédét — mondta valaki.

Jaross miniszter megjegyezte:

— El tudom képzelni ,hogy homoly veszély esetén csakugyan itt ülésezünk. Hiszen a lengyel sejm is ülésezett, mikor Varsót bombázták.

Az óvóhelyen egy asztalkán rádió állott. Kinyitották és énekszámot hallgattak a képviselők. Negyed 12 órakor jelezték a riadó elmultát, mire a képviselők elhagyták az óvóhelyet és elfoglalták helyeiket az ülésteremben. — Az elnök újra megnyitván az ülést, folytatták a földbirtokpolitikai javaslat tárgyalását.

Esterházy János példáját idézték...
Elmarad a szerdai interpellációs ülés

A képviselőház tegnap folytatta a földbirtokpolitikai javaslat tárgyalását. **Forster** György, **Palló** Imre, **Lázár** Imre szóltak a javaslatról.

Varga Béla a magyar parasztság és a föld kapcsolatait fejtegette. Szükségesnek tartja a határvidék megszervezését.

Porubszky Géza felvidéki képviselő Esterházy János példáját idézte.

— Azok a birtokosok — mondotta, — akiknek földjéről most szó van, gondolják meg, hogy áldozathozatal nélkül nincs hazaszeretet és fajszeretet. Ne akkor akarjunk áldozatot hozni, amikor késő lesz. **Gróf Esterházy Jánosnak 5—6000 hold kitűnő földje volt.** A földbirtokparcellázás után maradt belőle 500 hold. De Esterházy János **azt mondta: Megmutatom, hogy 500 katasztrális hold mellett is gróf maradok, úr maradok és fajtámért fogok dolgozni. Az ilyen példákat méltóztassanak követni!**

Porubszky Géza beszéde után Szinyei Merse Jenő elnök szünetet rendelt el. Szünet után újból megnyitva az ülést a következőket mondotta:

— Szerdára olyan nagyszámú interpellációt jegyeztek be, amelynek elmondása az **esti órákig** tartana. A légvédelmi rendelkezések viszont holnapra **elsötétítést** írnak elő, amelynek **technikai keresztülvitele a Házban meg nem oldható,** ezért javasolom, hogy a legközelebbi ülésünket csütörtök délelőtt 10 órakor tartsuk.

A Ház az elnök napirendi indítványát elfogadta.

Németország nem lát okot békekezdeményezésre

Berlin, okt. 24. Itteni politikai körökben azokat a külföldön elterjedt híreszteléseket, amelyek szerint a közeli napokban Hitler vezér és külügyminisztere között megbeszélés lesz a nemzetközi helyzetről oly találgatásoknak minősítik, aminőket a külföldi sajtó a német államférfiak beszédei előtt állandóan hangoztatni szokott. Magától értetődő dolog, hogy a Führer és külügyminisztere között állandóan a legszorosabb érintkezés van. Itteni felfogás szerint nincsenek azonban olyan tényállások, amelyek okot adnának a helyzet újabb megvizsgálására, vagy újabb döntésekre. Azok a jelentések, hogy a római és a moszkvai német nagykövet a Führernél rendkívüli jelentéstételre jelenik meg, mint mondják, nem felelnek meg a valóságnak. Ugyanez áll a külföldön terjesztett azon jelentésekre, hogy állítólag összehívják a német haditanácsot, vagy valamely ehhez hasonlót. Ismeretes, hogy miután Chamberlain visszautasított a német békeajánlatot, a német álláspontot végérvényesen leszögezték. Ez azt jelenti, amint azt a Német Távirati Iroda már hétfőn jelentette, hogy Németország semmi okot nem lát arra, hogy új feltételeket szabjon új békekezdeményezéshez.

Szász államtitkár a bankjegyfedezetről és az adóreformról

Kecskemét, okt. 24. Szász Lajos államtitkár megjelent választói körében és nagyobb beszédet mondott. Ismertette az idei költségvetés összeállításának körülményeit, majd a bankjegyforgalomról és a munka viszonyáról szólt. A bankjegy fedezeténél egy másik tényezőnek is szerepelnie kell, — mondotta — és ez a munka. Az új állami költségvetés ezért deficites, mert nagyösszegű beruházásokat ír elő. Ezeket nem kölcsönből fedezzük, hanem áldozatokat kérünk. Végül a tervezett adóreformról beszélt, amely szerint a nagycsaládú ember kevés adót, az egygyermekes adózó jóval többet, a nőtlen pedig legtöbbet. Uj alapokra helyezik a hadmentességi adót is. Az államtitkár beszédét nagy tetszéssel fogadták.

Érdekes vallomások gróf Széchenyi Bálintné valutaügyében
210.000 pengős vagyoni elégtétel

A budapesti bíróságon most kezdték meg a tárgyalást gróf Széchenyi Bálintné valuta bünügyében. Az eljárást az a feljelentés indította meg, melyet a grófné tett özvegy Padovetz Udó Vilmosné ellen, akit azzal vádolt, hogy a neki áladott 63.000 pengőt elsikkasztotta és nem fizette be a Kereskedelmi Bankba, mint az utasítása szól.

Az özvegy azzal védte magát a rendőrség előtt, hogy a pénzt a grófné azért adta át neki, hogy 1400 angol fontot vásároljon. A font vásárlását megbeszélte dr Forgács Béla ügyvéddel, aki bemutatott egy olasz férfit, az átvette a pénzt, de nem adott érte fontokat, hanem megszökött.

A valuta ügyben nyomozók szerint, tudtak az ügyről, gróf Gattenburg Frigyes, Preisz Gyula, Vass Gáspár és dr Forgács Béla. Fizetési eszközzel elkövetett visszaélés miatt indult meg az eljárás ellenük.

A főtárgyalás megnyitása után Kotsis Miklós ügyészségi alelnök, a valutaügyészség vezetője terjesztette elő a vádat, melyben: kötelezze a bíróság gróf Széchenyi Bálintnét 100.000 pengő, Padovecz Udónét 50.000 pengő, Vass Gáspárt, Forgács Bélát 30.000—30.000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére.

A vádirat előterjesztése után elsőnek gróf Széchenyi Bálintnét hallgatta ki a bíróság.

Vályi Nagy Ernő kérdésére a grófné kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek.

— 1932-ben kötöttünk házasságot gróf Széchenyi Bálinttal — kezdte vallomását. — Első házasságomból született leányom intézetben nevelkedett. 1935-ben Angliában töltött hosszabb időt, majd Olaszországba ment. 1938 őszén újból kiment Londonba, ahol egy ezredesnél lakott cserealapon. Nem fizettünk érte semmit sem.

— Miből élt a leánya Londonban? — kérdezte az elnök.

— Magyar, német és francia órákat adott. Egy óráért 3 shillinget fizettek neki.

— A vagyon aleányé. Három háza is van. Mi szükség volt arra, hogy Angliában órákat adjon?

— Hogy zsebpénze legyen. A házak jövedelmét én élvezem.

— Fontot vagy pengőt sohasem küldött a leánynak?

— Nem, soha semmit nem küldtem neki.

— Padovetznét mióta ismeri?

— Húsz év óta. Állandóan vele dolgozok én is és az egész családom.

A tárgyalást csütörtökön délelőtt folytatják.

Esti légoltalmi riadó Debrecenben

Este fél nyolckor ujabb riadót jelzett a szirénabúgás. A figyelőőrsök itt is pontosan végezték feladatukat, amit megkönnyített az, hogy minden figyelőállásról közvetlenül lehetett telefonon jelentést leadni a hirközpontba. A kenyerespusztai figyelőőrs észlelte „ellenséges repülőgép" feltünését és nyomban leadta jelentését. A jelentés vétele és repülőgép érkezése között **négy perenyi időköz volt,** ami bőven elegendőnek bizonyult, hogy a riasztó jelre megtehessék a szükséges előkészületeket.

Rövid táviratok

Párzs, október 24. Lebrun köztársasági elnök, Chepuis ezredes kiséretében meglátogatta az elzászi hadsereget. Állásaikban felkereste a hadseregparancsnokatot, megvizsgálta a tüzérségi harcikocsit és a repülők felszereléseit, — majd a polgári lakosságot látogatta meg.

London, okt. 24. Cobham hadügyi államtitkár az alsóház keddi ülésén kijelentette, hogy a hadifoglyok kicserélésének ügyét még nem rendezték. Jelenleg nincs is több, mint 110 német tengerész és repülő angol fogságban.

Washington, okt. 24. A Fehérházból származó jelentés szerint Roosevelt csütörtök este rövid rádióbeszédet mond.

Riga, okt. 24. A lett-szovjet katonai vegyesbizottság aláírta a kölcsönös segélynyujtási egyezmény végrehajtásáról szóló megállapodást.

Brüsszel, október 24. Lipót belga király a csütörtökre virradó éjszaka 2.15 órakor (bega idő) mondja el az Egyesült Államok számára rádióbeszédét. A beszéd körülbelül 6 percig tart.

— Kisdedek makacs székszorulásánál és nagyobb gyermekek gyomorbélhurutjánál reggel felkeléskor gyakran már egy negyedpohár természetes Ferenc József keserüvizet is kitünő eredménnyel adhatunk. Kérdezze meg orvosát!

15 éves gyerekek rablóbandája fosztogatott egy éven át Debrecenben

A rendőrség leleplezte a fiatalkoru betörőket, akik ugyanarra a helyre hatszor is betörtek

A debreceni rendőrség a tegnapi napon bravúros fogással leleplezte az a fiatalkorú, 14—15 éves gyermekekből álló betörőbandát, amelynek tagjai egy év óta páratlan leleményességgel egyik betörést a másik után követik el.

Egy meghiusult betörés

A Csonka ucca 20. szám alatt levő Pikó Mártonné fűszerüzletébe néhány hónapon belül hatszor kíséreltek meg betörést. A tettesek öt izben gazdag zsákmánnyal megrakodva távoztak az üzletből. A raktárablakot betörték és behatolva a bolthelyiségbe, ott pénzt, kerékpárdinamót, fűszerárut, csokoládét, cukorkákat, szappant, kávét és tésztát zsákmányoltak mind a két esetben zsákszámra. A tettesek egyike az ablak alatt állt lesben és míg falazott, addig társa minden könnyen elvihetőt becsomagolt, aztán a zsákot kiadta az udvaron várakozó társának és a gazdag zsákmányt rejtekhelyükre vitték, ahol részben elfogyasztották azt, részben potom pénzért eladták orgazdáiknak.

Öt eredményes betörés után a közelmultban ismét újabb lopást kíséreltek meg a tettesek a Csonka uccai üzletben, amely azonban nem sikerült. Bezúzták az ablakot, azonban valaki megzavarhatta őket, mert elmeneküllek és nem is mentek be az üzlethelyiségbe.

A meghiusult betörési kísérletről az üzlet tulajdonosa természetesen jelentést tett a rendőrség központi ügyeletén, ahol a nyomozást végző Jánossy Mihály detektív kikérdezte, hogy nem-e gyanakodnak valakire, miután a betörés körülményei olyanok voltak, hogy azt csak a helyzettel teljesen tisztában levő egyén követhette el, olyan valaki, aki már a tett elkövetése előtt többször megfordult az üzletben. Így terelődött a gyanú egyik fiatalkorúra, akinek rejtekhelyére a detektívek meglepetésszerűleg lementek és ott hatalmas tömeg lopott holmit találtak.

Fiatalkoru betörők végiglopták a várost

A vallatóra fogott 15 éves fiú eleinte tagadni próbált, később azonban megtört és beismerő vallomást tett Jánossy detektívnek. Egyidejűleg megnevezte társát, aki a betöréseknél segédkezett és azoknak nagyrészét közösen követték el.

A rendőrség a másik tettest is kézrekerítette, aki szintén azonoskorú volt és beismerte, hogy résztvett a betörésekben. A rendőrség rövid nyomozás után megállapította, hogy tizenöt betörés terheli a két fiatal gyereknek és esetleg társaiknak lelkiismeretét.

A legkülönösebb az volt, hogy a fiatal bűnözők ötször-hatszor visszatértek egy-egy helyre és sorozatosan fosztogatták azt.

Így a Nyil ucca és Árpádtér sarkán levő Herskovits és Frenkel bőrös üzletbe is három izben törtek be és innen pénzt, aranyórát, valamint a károsultak panasza szerint 720 pengő értékű bőranyagot loptak el. A fiatalkorúak tagadják a bőráruk ellopását, csupán a pénz és aranyóra felől tettek beismerő vallomást eddig.

Az Árpád-tér 10. szám alatt levő Szabó M. Béla üzletének négy méter magasan levő ablakán hatolt be valószínűleg akrobata mutatványnak beillő munkával egyik fiatalkorú. Zsinegre kötött zsákot felhúzott maga után és a fűszerüzlet áruival alaposan megrakva azt, leeresztette társának.

Mindkét fiú jobb családnak a gyermeke, akik az eladott áruk árát könnyelműen elköltötték, jelentékeny részét azonban a lopott holminak meg is találták a detektívek.

A fiatalkorúak elkövettek ötrendbeli betörést Schvartcz Ferenc cipőfelsőrész készítő, Rákóczi ucca 50. szám alatt levő üzemében. Itt a zárat felfeszítve hatoltak be, egy hatalmas ládáról a lakatot leverték és abból kaptafákat, valamint más szerszámokat loptak, amit orgazdáiknak eladtak. Ennél a betörésnél az a gyanú merült fel, hogy a két fiatalkorúnak több, hasonló idős társa is lehetett, akik szintén résztvettek a betörésekben. A nyomozás most ebben az irányban is kiterjed. A tettesek a mult tél óta, tehát egy esztendeje űzik bűncselekményeiket és rajtuk kívül őt orgazda ügyében is megindította a vizsgálatot a rendőrség.

Debrecenben nincs áruelrejtés, rendes üzletmenet folyik

Kardoss Gyula elnöki megnyitója a Kereskedő Társulat közgyűlésén

A Debreceni Kereskedő Társulat tegnap este tartotta meg 245-ik évét bezáró közgyülését. **Kardos Gyula elnök** vezetésével. **Kardos** elnök magasszinvonalú elnöki megnyitó beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy a társulat fennállása óta híven betölti a feladatát, gazdasági és kultúrális célok szolgálatát. Majd beszámolt a múlt évi munkásság eredményeiről. Foglalkozott a Kárpátalja visszacsatolásának nagy jelentőségével kereskedelmi szempontokból is. Kiemelte, hogy a kereskedők szinvonalának emeléséért nagy munkát fejtenek ki. Örömmel vették tudomásul hogy jelentős lépéssel haladt előre a kereskedelem képesítéshez kötésének az ügye, sőt tárgyalás alatt van a kötelező érdekképviseleti rendszert kiépítő törvényjavaslat tervezet is. Fájdalmasan állapította meg, hogy erre a törvényre tényleg nagy szükség van hiszen jellemző, hogy a Kereskedő Társulatnak 167 tagja van, ezzel szemben háromezer kereskedő él. **Nagyon eredményes érdekképviseleti életet lehetne élni Debrecenben, ahol igen tanult és fejlett kereskedőtársadalom van.** Megemlékezett az árkormánybiztosságnak a munkájáról, melynek köszönhető, — hogy az árak nem ugrottak fel. Magyarországon pánikról beszélni sem lehet, **sőt meg kell állapítanunk, hogy itt nincs sem áruelrejtés, sem láncolás, a kereskedők nyugodtan adnak-vesznek s a közönség is mindent megvásárolhat, amit csak akar. Sőt az üzleti élet most egyenesen fellendült, rendes üzletmenet van, pénzforgást tapasztalhatunk és az emberekben van is kedvük vásárolni.**

Örömmel üdvözölte azt az intézkedést, hogy a vásárokat hétköznapról va köznapokra helyezik át.

Meleg elismeréssel szólt **Markovics** Ignác alelnökről, aki a beteg főtitkár helyett is ellátta a tennivalókat, amiben segítségére volt **Kontsek László** alelnök is.

Örömmel szólt az iskolák fejlesztéséről. Ma már 8—900 növendéket nevelnek a jövő kereskedő generációk számára. Nagyon fontosnak tartja, hogy a kereskedelmi szakoktatás az aktív kereskedők által vezetett Kereskedő Társulat kezében maradjon. Főtörekvésük, hogy **minél több érettségizett ifjút helyezzenek el a kereskedői pályán, a pult mögött, hogy tényleges kereskedőkké váljanak.**

Végül köszönetet mondott **Fux Antal** igazgatónak **és Marton Béla, Sebestyén Dezső** és **Juhász Géza** távozó tanároknak értékes tevékenységükért. Kérte a kereskedőket támogassák és szeressék a Társulatot, mely a kereskedők jólétét és érdekeit szolgálja, a kereskedelmi szakképzettség fejlesztéséért s a kereskedelmi kultúra terjesztéséért küzd.

A nagy tetszéssel fogadott szép elnöki megnyitó után **Markovics Ignác** alelnök terjesztette elő a költségvetést és zárószámadást, melyet egyhangúlag elfogadtak. A kisorsolt választmányi tagokat pedig ujból megválasztották.

A közgyülés lelkes hangúlatban ért véget.

Hóman kultuszminiszter megnyitotta a protestáns történelmi kiállítást

A híres vizsolyi biblia, Luther négy vigasztaló éneke, templomi műkincsek és egyéb ritkaságok a kiállításon

Budapest, október 24. A Protestáns Napok történet kiállítását tegnap délben nyitotta meg dr **Hóman Bálint** vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Törs Tibor, mint a Bethlen Gábor Szövetség országos ügyvezető elnöke köszöntötte Hóman minisztert.

Dr **Hóman** miniszter megköszönte a szívélyes üdvözlést, majd így folytatta :

— Mint már sokszor hangsúlyoztam, különböző megnyilatkozásaimban, **a keresztény egyházak erőit a nemzeti életben nem mint szétválasztó, de mint összefogó erőket fogom fel, amelyeket a közös nemzeti célok szolgálatába kell felhasználni. Történetünk azt bizonyítja, hogy a múltban is így volt.**

— Nincs külön katolikus és külön protestáns művészet, de van egyetemes magyar művészet, amelynek vannak katolikus és protestáns művelői. A kiállított könyvek sorozatában is találunk olyant, amely erre a tételre vall : Otrokocsi Fóris Ferencné, aki protestáns hitéért szenvedett rabságot, később pedig a katolikus tudománynak lett kiváló munkása.

— A történeti tárgyak kiállítása tehát újból bizonyítja, hogy nekünk a magyarságot nem szétválasztani, de egyesíteni kell. A kiállítást ebben a szellemben nyitom meg.

*

A kiállítás négy évszázad protestáns magyarságának legféltetteb templomi s családi kincseit, irodalmi, sajtóbeli és iskolai emlékeit mutatja be két csoportban.

Az egyik gyüjtemény az egyház, az otthon és az ősi főiskolák világába vezet. Református, evangelikus és unitárius templomok drágaságai, a keresztelés és az úrvacsora eszközei vannak itt : serlegek, **köztük I Rákóczi György fejedelem aranyserlege, amelyet 1640 évben ajánlott fel a kolozsvári református egyháznak kelyhek, kannák, patének, úrasztali terítők és kendők, templomi pad, harangok, gyertyatartók** az ország különböző városaiból. Losonc ról és Brassóból, **Debrecenből,** Fogarasról, **Selmecről** és Sárospatakról. Ugyan csak itt vannak a gyönyörü díszruhák is : **Bethlen Gáborné Brandenburgi Katalin arannyal hímzett öltönye, kis zománcképekkel ékes zongorája, Apaffyné, Bethlen Kata kelengyeládája, Teleki Mihálynak nyilvánosság előtt soha be nem mutatott török sátorszőnyege, pápai Pariz Ferenc** egyedi tanár 300 éves zsebórája.

Az említett kincseken kivül hosszú sor patinás arckép, festmény és rézmetszet, valamint éremgyüjtemény egészíti ki a kiállításnak ezt a csoportját.

A történeti kiállítás másik fele a protestáns vallási és szépirodalom s a múltbeli protestáns sajtó értékeit mutatja be. A régi protestáns irodalom nevezetességei közül **itt van Luther Márton négy vigasztaló éneke Mária királynőhöz, a Mohácsnál elesett II Lajos özvegyéhez, Károli Gáspárnak 1590-es vizsolyi bibliája. Szenczi Molnár Albert zsoltárfordításai 1607-ből** valamint a magyar protestáns egyház tudományos és szépirodalmi művek gyöngyei.

Státusba kerülnek a forgalmi- és malomellenőrök

Egyelőre négyszázhatvanöt szerződéses tisztviselő kerül be a rendes állami státuszba

A pénzügyigazgatóságoknál alkalmazott forgalmiadó és malom ellenőrök huszonötéves sérelme volt, hogy nem tekintették őket állami tisztviselőknek. Csupán szerződéses tisztviselők voltak, akiknek állását bármikor fel lehetett mondani és egyáltalán nem rendelkeztek nyugdíjjogosultsággal. Ez év tavaszán a forgalmiadó- és malomellenőrök feleségei vezettek küldöttséget magához Teleki Pál miniszterelnökhöz, akitől sérelmeik orvoslását és főleg státuszba való besorozását kérték.

A sérelem orvoslása most részben megtörténik, amennyiben Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter 465 helyet biztosított tárcája keretében a forgalmiadó- és malomellenőröknek úgy, hogy felveszik őket a rendes állami tisztviselők státuszába.

A kinevezendő tisztviselők közül öt tanácsos, húsz főtiszt, hetven elsőosztályú segédtiszt és 350 pedig adótiszt lesz. A státuszba azok kerülnek be, akik 1925 november elseje, vagy még korábbi idő óta szolgálatot teljesítenek ebben a pénzügyi ágazatban.

A kinevezések érvénye 1939 július elsejétől szól és a régi szolgálati idő beszámítást nyer a nyugdíjba.

A pénzügyminiszteri rendelkezés híre nagy örömet keltett az érdekelt tisztviselő társadalomban.

Mit kap Szlovákia lengyel területből

Berlin, október 24. A „Deutsche Allgemeine Zeitung" közli annak a területnek a meghatározását, amelyet Németország és Szlovákia között létrejött államszerződés értelmében Szlovákiához csatolnak a németek által elfoglalt Lengyelország területéből. A lap hangsúlyozza, hogy főleg olyan területekről van szó, amelyek Prága és Varsó közötti szerződések alapján kerültek Lengyelországhoz, de tiszta szlovák jellegüek. Ez vonatkozik elsősorban a Csaca körüli vidékre és Javorina földre.

Ezenkivül három közvetlenül az egykori szlovák lengyel határ mentén fekvő kisebb területsáv is Szlovákiáé lesz. Ezek a sávok a trianoni békeszerződés előtt Szepes, Árva és Trencsén megyéhez tartoztak. Szlovákia a most kötendő német—szlovák szerződés értelmében összesen 550—600 négyzetkilométernyi területhez jut, amelynek 450,000 lakosa van. Csaca vidéke — mint ismeretes 1938-ban került Lengyelország hoz, amely Csehszlovákia felosztása után ezt a kerületet a sziléziai vajdasághoz csatolta.

Hazatelepítik a németeket Kelet-Galiciából, Wolhyniából

Berlin, október 24. Politikai körökből nyert értesülés szerint a déltiroli németek áttelepítése után a wolhyniai és galiciai németeknek a Szovjetúnió területéről való áttelepítése fog megkezdődni. Az erről szóló megbeszélések a birodalom és a Szovjetúnió között már megkezdődtek.

Franciaország ujra beengedi az olasz árukat

Páris, október 24. A hivatalos lap a kereskedelemügyi miniszter rendeletét közli, amely megszünteti a szeptember 12-én kiadott rendeletet. Ez a rendelet megtiltja az olasz áruk behozatalát, sőt átmenő forgalmat is, valamint a semleges államokból Olaszország felé irányuló forgalmat.

Budapest, október 24. A Ház egyesített bizottsága kedden letárgyalta a külügyi tárca költségvetését. Hunyadi Ferenc gróf előadó ismertette a külügyi tárca költségvetését, amelyhez Turcsányi Imre, Ralniss Ferenc, Rácz Kámán és Rassay Károly szólt hozzá.

Csáki István gróf külügyminiszter válaszolt a felszólalásokra és beszéde után az egyesített bizottság egyhangúlag elfogadta a külügyi tárca költségvetését.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89, 11-33. Előfizetési árak havonta 2.— pengő, negyedévenkint 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, okt. 21—28-ig: „Megváltó", Piac ucca 18. telefon: 14—69. — „Tisza", Magoss György-tér 9., telefon: 24-52. — „II. Rákóczy", Külsővásár-tér, telefon: 23-43. szám. — „Sztankay". Szent Anna ucca 64., telefon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk

— **1861. október 25.** — Az északamerikai polgárháborúban (1861—65). igen sok magyar tiszt s legénység vett részt, valamennyien az északi, úgynevezett, unionista hadsereg kötelékében. Zágonyi Károly székey eredetü huszár tiszt, a Kentucky környékéről származó legénységből álló lovas századok élén ezen a napon Springfield mellett ügyesen körülkerítette és váratlanul megrohanta a déli sereg egyik különítményét. Árkon-bokron keresztül, s iszapos patakokon át vágtatva, magasra emelt karddal, harsány hangon biztatta embereit s a közel hatezer főből álló ellenséges különítményt a községből és annak környékéről kiverte. Mellette rohant a küzdelemben Majthényi hadnagy. Zágonyi haditette, mint a „Springfieldi halállovaglás" szerepel az amerikai hadtörténelmi munkákban.

— **A képviselők a kormányzóné nyomorenyhítő akciójára** a novemberi fizetésükből 10—10 pengőt juttatnak. A képviselőház ülésén ezt az elnök kedden délelőtt már bejelentette.

— **A kistempomi egyházrész** központi bibliaköre ma, szerdán délután 5 órakor összejövetelt tart a KIE nagytermében. Vezeti: Uray Sándor lelkész. Mindenkit szivesen látnak.

— **A volt német császár személyes óvóhelyet épittett a doorni kastélyában.** A pinceboltozatokat vastag cementréteggel erősítették meg. A pincében két magas támlájú karosszék van csak a volt császár és felesége részére. A többiek iskolapadoknak megfelelő helyekre kerülnek majd, ha igénybe kell venni az óvóhelyet.

— **A főváros az inségesek segélyezésére** 9 millió pengőt fordít egy esztendő alatt. A munkanélküliek dolgoztatására közel kétmillió pengőt irányoztak elő.

— **A Kossuth uccai egyházrész** mára meghirdetett tempomi evangelizációs estje a légoltalmi gyakorlatok miatt elmarad.

x **Urikonyhán főzni, sütni** kitűnő módszerrel hamar megtanulhat. Cím a kiadóban.

— **A franciák a háború megindulása óta** igen sokat leveleznek és például a párisi posta nem is győzte már a forgalmat lebonyolitani. Felhívást akarnak intézni a lakossághoz, hogy a hét egy napján szüntessék be a levelezést, hogy a posta fel tudja dolgozni a restanciát.

— **Bejelentette a japán kormány,** hogy megszünik a yennek a fonthoz való rögzítése és holnaptól kezdve már a yent a dollárhoz rögzítik. Kijelentette még a japán kormány azt is, hogy ha a kínai harctéren az amerikaiakat sérelem érte, az a kormány tudta nélkül történt.

— **Dinamitkatasztrófa** érte az otrantói szorosban azokat a halászokat, akik nagy halra akartak vadászni és ezért dinamitot is vittek magukkal a robbantáshoz. A dinamit felrobbant és elpusztította a hajót.

Ablakon keresztül ellopták az asztalt, melynek fiókjában 6000 pengő volt

Rejtélyes betörés a Hajnal uccán

A debreceni rendőrségen feljelentést tettek, hogy az elmult éjszaka ismeretlen tettes lakásának, Hajnal utca 24. számú lakás konyhaablakát, mely az udvarra néz, betörte és a konyhából egy kisebb méretű asztalt az udvaron keresztül ellopott. Az asztal fiókjában 6040 pengő készpénz volt, melyet pár nappal ezelőtt vettek ki a bankból, hogy más helyen helyezzék el. Éppen a tegnapi napon akarta elhelyezni a pénzt tulajdonosa és az éjszaka folyamán valaki ellopta.

A károsult feljelentésében azt is előadta, hogy ugyanabban az épületben pár hónappal ezelőtt, augusztus folyamán már kíséreltek meg betörést és akkor 300 pengő értékű ékszert vittek el a tettesek, akik nyilván ugyanazok voltak, akik az ezreseket tartalmazó asztalt ellopták.

Még rejtélyesebbé teszi az esetet, hogy a lakásban hárman is aludtak, a károsulton kívül Bacsó Róza és Szanka Piroska nevű debreceni lakosok és egyikük sem vette észre, hogy betörők járnak és egy bútordarabot kivisznek az ablakon keresztül..

A rendőrség erélyes nyomozást indított a titokzatos betörés ügyében. Azt már is megállapitották, hogy a tettes csak a helyzettel ismerős egyén lehet, aki jól tudta azt, hogy az asztal fiókjában 6040 pengő van bezárva. Ezért, minthogy a fiókot felfeszítse, ami nagyobb zajjal járt volna, inkább ellopták az egész asztalt. A rendőrség már is közel áll a rejtélyes ügy megfejtéséhez és rövid időn belül teljes tisztázást nyer a nem mindennapi betörés bűncselekménye.

= **Uj hölgyfodrászat.** Tartós, villany víz és vasondulálás. Kovács Lajos hölgy- és úrifodrászata, József kir. herceg ucca 2. szám.

— **A legfurcsább iskola** nemrég nyilt meg az amerikai Detroitban, ahol egy rendkivül ügyes cowboy lasszóvetésre tanít meg ifjú urakat és hölgyeket. — Erről az iskoláról számol be a Tolnai Világlapja legújabb száma.

= **Orvosi hir: Dr. Göndör Arnold fogorvos**

rendelését újból megkezdte Széchenyi utca 1/b.

— **A fémkohászok kongresszusán** elhangzott elnöki beszámolóból kiderül, hogy Oroszország az 1934 és 1938 között eltelt négy év alatt 839.000 kg. aranyat termelt és ebből 574.000 kg-ot adott el Németországnak, Angliának és az Egyesült Államoknak.

— **Gandhi elítéli az angolok indiai politikáját** és az indiai alkirály legutóbbi beszédével kapcsolatban kijelentette, hogy a beszéd sajnálatos, de azért még lehetőséget nyujt az indiai nemzeti törekvések teljesítésére és a válság elkerülésére.

— **A legszebb női hivatás.** A legelőkelőbb társaságok asszonyainak és lányainak önkéntes betegápolónői tanfolyamáról rendkivül érdekes, képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma.

— **Gyilkolt a marólug ismét.** Fülöp Pál 16 hónapos komádi gyermeket sulyos marólugmérgezéssel hozták be a debreceni klinikára, de itt meghalt. Az eljárás megindult annak megállapitására, hogy kinek a gondatlanságából került a gyermek kezébe a marólugos csupor.

— **Lábába vágta a fejszét.** Asztalos Imre 64 éves favágó, Miklós u. 56. sz. alatti lakos, tegnap délután a Gohér utca 16. számú ház udvarán, favágás közben saját lábába vágta a fejszét és bal lábfején négy centiméter hosszú sebet ejtett. A mentők az erősen vérző Asztalost a sebészeti klinikára szállították.

— **Nem tanácsos kirakat előtt civakodni.** Triba Bertalan 38 éves debreceni lakos tegnap délután egy ismerősével összeszólalkozott a Csapó utcán a Bálint Sándor cég kirakata előtt. A civakodás hevében az ismerős Tribát nekilökte a kirakatnak, melynek üvege eltört és Triba jobb csuklóján erősen vérző vágott sebet szenvedett. A mentők kötözték be sebét.

Szinház, Film, Szórakozás

CSOKONAI SZINHÁZ MÜSORA:

Október 25-én este: **Csipetke.**
Október 26-án este: **ESŐ.**
Október 27-én este: **ESŐ.**

Délutáni előadások 4 órakor, az esti előadások pedig 8 órakor kezdődnek.

Beszélgetés Jatzkó Ciával, aki ismét „hazajött" Debrecenbe

A legszebb színészkarrierek egyike az, amit a debreceni közönség másodszor is visszatért kedvence: **Jatzkó Cia** befutott. Mint csodagyermek tünt fel filmen, színpadon és a legnagyobb gyermekszínészek közé tartozott. Aztán mikor öt esztendeje úgy jött vissza Debrecenbe, ha jól emlékszünk a „Völegényem a gazember" c. operettben, mint súgárzóan szép, ennivalóan bájos, fiatal, de ,ezúttal már „nagy" művésznő, bebizonyította, hogy a kis Cia, valóban nagy tehetséggé érett. Az idei találkozást a debreceni közönséggel pedig ismét tapsviharos esték és forró sikerek pecsételték meg.

Meleg, boldog mosollyal beszél a debreceni közönségről.

— A legnagyobb örömmel jöttem vissza, tudom, hogy a debreceni színházlátogató publikum nagyon igényes, nehéz a lelkébe férközni, de ha egyszer valakit megszerettek, akkor azt igazán szeretik. A múltban egyik léghálásabb publikumom volt a debreceni diákság. Rengeteg virágot hoztak nekem. Sokszor előadás után egész rajokban vonultak a szinház elé és karba kiabálták CIA, CIA! Hát az ilyen dolognak nagyon örül az ember, amikor valami ilyen spontán jön.

Mióta nem láttuk, Jatzkó Cia a Kecskemét, Pécs, Szeged, budapesti, Erzsébetvárosi színház állomásokat járta végig és ezen az úton szintén sok siker virágzott ki a kitűnő művésznő számára. Megkérdezzük, mi volt a legkedvesebb emléke?

— Tavaly Szegedről kiruccantunk Kardoss Géza meghivására. Szilágyi Szabó Eszterrel Kecskemétre, vendégszerepelni. Szinte virágesővel fogadtak. Előadás után négylovas hintóval vittek át a szállodába. Itt is a diákság csinált valami kedves dolgot. Kifogták a kocsiból a lovakat és ők húzták a szállodáig. Kedves volt ez az estém, amit soha nem tudok elfelejteni. Előzőleg a szinházban egy hatalmas kórus fogadott, amely főleg fiatalemberekből állott. Tudja, akkor volt a Felvidék viszszacsatolása folyamatban, éppen ezért ezt harsogták: Mindent vissza „Ciát vissza"!

Mosolyog hozzá **Jatzkó Cia**, kislányos bájjal, azzal a teljesen egyéni, végtelenül finom kedvességgel, mely lesúgárzik a Csokonai Szinház deszkáiról és átmelegíti az emberek szivét, kirobbantja a tapsvihart minden estén és forróvá teszi a sikert, amikor Jatzkó Cia a magyar szinjátszásnak ez a nagyszerü eredeti tehetsége szerepel.

(Szj).

✸

„A JÓ HÁZASSÁG TITKA" eredeti amerikai fim, melyben a jókedv, hangúlat és nevetés ad találkozót egymásnak. Érdemes megnézni. Vígszinház.

A film világából

— **A „Garconlakás kiadó"** és a „Mária" két éjszakája' című Palatinus filmek előkészületei teljes befejezést nyertek és a rendezők csak arra várnak, hogy hely legyen a mütermekben, hogy elkezdhessék a filmek forgatását. Itt említjük meg, hogy a „Karosszék" című Palatinus filmnek az egész országban komoly sikere van.

— **„Epreskert" cimmel** Szilágyi László új operettet fejezett be. A darab azonban alkalmasint nem kerül az idén bemutatásra, mert a Művészfilm vállalat megváltoztatta eredeti szándékát és nem a „Csipetkét", hanem ennek a még elő nem adott operettnek a filmváltozatát készíti el. — Valószinüleg ugyanez lesz a sorsa Babay József zenés vígjátékának, amelyet „Zálogház frakkban" cimmel a Vígszinház kötött le s amelyet egy másik filmvállalatunk készül megvenni.

„HOTEL IMPERIAL"

A Paramount filmvállalatnak az idén szerencsésen kezdődik a szezonja. Az óriási sikert aratott Bergner-film után sikerült a már betiltott „Hotel Imperiált" is engedélyeztetnie, amely már magyar vonatkozásainál fogva is igen nagy sikernek igérkezik. A filmet az egyik budapesti premierfilmszínház csak e héten mutatta be, táblás házak mellett.

„AZ UTOLSÓ VERECKEI"

Nóti Károly új filmvígjátéka olyan nagy sikert aratott szakbemutatóján, hogy a Standard filmvállalat, amely már lemondott arról, hogy harmadik magyar filmet gyártson — egy új Nóti vígjáték gyártását vette tervbe.

— **A filmgyártás Németországban** zavartalanul folyik tovább. Zavart legfeljebb a müteremhiány okozza. Ilyenformán a „Tóbis" filmvállalat kénytelen legújabb filmjeit a müteremmé át alakított Deutschlanshalle nevü sportcsarnokban forgatni, de itt is éjjel nappal, kettős garnitúrával forgatnak. — Minden filmnek külön éjjeli és nappali vezérkara van, hogy a munka szünet nélkül folyhasson. A vállalat legutóbb egy Nagy Kató filmet is gyártott, — amelyben Gustáv Fröhlich a partnere. Lehár Ferenc is filmzenén dolgozik a „Tóbis" számára. Egyébként a vállalat legutóbbi, nálunk megjelent filmjének az „Ember, vagy gazember"-nek nagy sikere volt és általában remélik, hogy a „Tóbis" új filmjei ismét visszaszerzik a német filmnek más gyárak rossz termékei miatt elvesztett pozicióját.

Kitünő a salgótarjáni
„KALOR" folytonégő kályha s a
„LUNA" takaréktűzhely
nagy választékban kapható
SESZTINA LAJOS vasnagykereskedésben
Debrecen, Ferenc József u. 23.

x **Házparancsnokok!** Légoltalmi karszalag 24 fillértől, Szent Anna ucca 10. **Pikó zászlókészítő üzletében.**

— **Megállapitották, hogy a világ aranyának kétharmada Amerikában van.** Az arany 17 milliárd dollár, tehát igen nagy százaléka a világ aranyának amerikai földre menekül.

— **Kifosztották Bukarestben a volt varsói főügyészt,** Casimir Valenkowszkit. Ellopták a szállodából 100.000 lei értékü ékszereit és valutáját. A lopást a szálloda szobaasszonya követte el.

Döntött az iparügyi miniszter a leventéző és légoltalmi gyakorlatra járó tanoncok munkaidejéről

Több ipartestület kérelme alapján a tanoncok iskolalátogatásra szükséges idejének, valamint leventegyakorlattal és a légoltalmi segédtűzoltói kiképzéssel eltöltött idejének a heti 48 órai munkaidőbe beszámításával szemben annak idején feterjesztést intézett az IPOK az iparügyi miniszterhez. A miniszter most 21,561/II.—1939 Ip. M. sz. alatt a következőkről értesítette a központot:

„Annak a kérésnek teljesítése, mely szerint a tanonc iskola látogatására szükséges idő a heti negyvennyolc órai munkaidőbe ne számíttassék be, a gyermek és fiatalkorú tanoncokra nem áll módomban, mert az 1922 XII. tc. 117 paragrafusának (4) bekezdése kifejezetten rendelkezik azirányt, hogy a gyermek- és fiatalkorú tanoncok munkaidejébe az iskola látogatására szükséges időt be kell számítani. Egyúttal ebből a rendelkezésből következik, — hogy a 18-ik életévüket betöltött tanoncoknak az iskolák látogatására fordított ideje nem számít be a munkaidő be, ezért ennek új jogszabályokban való kimondása szükségtelen.

A felterjesztés egyéb részeire vonatkozóan pedig értesítem, hogy ezidőszerint nincsen olyan jogszabály, amely szerint a leventegyakorlattal, vagy a légoltalmi segédtűzoltói kiképzéssel eltöltött idő a tanoncok munkaidejébe beszámít.

A segédek levente- és egyéb oktatásával, illetve kiképzésével kapcsolatos hasonló kérdéseket illetően a m. kir. iparügyi miniszterhez külön felterjesztést intézett az IPOK. A felterjesztés még tárgyalás alatt áll.

A megélhetés nem drágult Magyarországon

A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal most tette közzé a létfenntartási költségek szeptemberi alakulását mutató indexszámot. Ha az 1913. évi létfenntartási költségeket százzal vesszük egyenlőnek, akkor 1937. szeptember végén azok 102.3-et tettek. Ugyanennyi volt a létfenntartási index 1939 augusztus végén is, ami azt jelenti, hogy a megélhetés költsége Magyarországon, bár Európában háború dul, a kormány szigorú intézkedéseinek és az árellenőrzés országos kormánybiztosa működésének eredményeképen változatlan maradt. Ezzel szemben pl. Angliában augusztus vége és szeptember vége között a hivatalos létfenntartási indexszám 10 százalékkal emelkedett, vagyis a megélhetés 10 százalékkal drágult. A magyar árpolitika eredményességét az is jelzi, hogy amig szeptember folyamán a nyersanyagok indexszáma 100.4-ről 104-4-re emelkedett, addig az ipari gyártmányok indexszáma csupán árnyalatilag 91.4-ről 91.6-ra változott. A nyersanyagárak eddigi emelkedése tehát csak a gyárak nyereségének a rovására ment és nem emelte a fogyasztóközönség által fizetendő árakat.

— **Női kalauzok a bécsi villamoson.** Mint a Völkischer Beobachter bécsi kiadása írja, a jövő héten ismét megjelennek a női kalauzok a bécsi villamosokon: egyelőre csak a pótkocsikon. Hatvan kalauznő-jelölt már sikerrel letette a vizsgát.

— **Megtaláltak egy régi, 150 esztendős metszetet,** melyen London támadása látható léghajók útján. Semmi sem új tehát a nap alatt. Már 150 esztendővel ezelőtt arról tervezgettek, hogy léghajók támadják meg a szigetországot, kijátszva az angol hadihajók sokaságát.

— **Igazolvánnyal lehet lakni a határzónában.** Bukarestből jelentik: A román Hivatalos Közlöny keddi száma közli, hogy 1940 február 1-ig mindazok, akik a határzónában laknak, kötelesek az illetékes katonai hatóságok által kiállítandó lakhatási engedélyt beszerezni.

Kötéláltali halálra ítélték a soroksári gyilkost

Budapest, október 24. A pestvidéki törvényszék Gegus-tanácsa tegnap tartott folytatólagos főtárgyalást abban a bűnperben, melynek vádlottjai Németh Boldizsár, soroksári vendéglős és felesége voltak, akik ellen gyilkosság bűntette címén emelt vádat az ügyészség.

A vád szerint Pilcz Henrikné, jómódú soroksári öregasszony etartása fejében a vendégős házaspárra íratta házát és minden vagyonát, kikötve, hogy míg él kötelesek eltartani s a ház és a birtok tulajdonjoga elhalálozása után száll át Némethékre.

Némethék a vád szerint mielőbb szerették volna megkaparintani Pilczné vagyonát és ezért eltették láb alól: a vendéglő udvarának kútjába folytották. Az erélyes nyomozás során Németh Boldizsárt és feleségét letartóztatták s a pestvidéki törvényszék fogházába szállították.

Igen sok tanú kihallgatása és a perbeszédek elhangzása után a törvényszék bűnösnek mondotta ki Németh Boldizsárt gyilkosság bűntettében és ezért kötéláltali halálra ítélte.

Némethnét bizonyítékok hiányában felmentette a törvényszék a vád alól. Az ítélet nem jogerős.

Kik akarnak pilótakiképzésben részesülni?

Azok részére, akik a haderőnkivüli pilótakiképzésben koruk és egyéb kellékek hiján nem vehetnek részt, de pilótakiképzést szeretnének nyerni, a Debreceni Repülő Club lehetővé teszi, hogy teljes pilótakiképzést nyerjenek.

Az egyik repülőgépgyár ajánlata folytán a debreceni Repülő Club a következőkben hívja fel a pilótakiképzés iránt érdeklődők figyelmét.

A Club tíz darab ezerpengős névértékü repülőgép- és egyben pilótakiképzésre jogosító részjegyet bocsát ki, amelynek tíz tulajdonosa egyenként egytized rész arányában tulajdonosává válik a gyár által szállítandó motoros repülőgépnek s mind a tizen teljes pilótakiképzésben részesülnek. A tíz résztulajdonos a kiképzéshez szükséges üzemanyagot a Club révén minden ellenszolgáltatás nélkül kapja, azonkivül hangár és szerelőszemélyzet is. díjmentesen rendelkezésükre áll.

A Club részére adományképen felajánlható az ezerpengős részjegy tulajdonjoga.

Ez egy egyszerü, kivételes ajánlat, amelynek lehetővé tétele igen sok áldozatába került a Debreceni Repülő Clubnak, mely ezt az ajánlatot csak ez évi **október 28-ig tarthatja fenn.** Éppen ezért sürgös jelentkezés szükséges a Debreceni Repülő Club irodájában.

Elszaporodnak az egerek Debrecenben

Az elmúlt hetek száraz időjárása miatt a mezei egerek nagyon elszaporodtak. A városhoz közeli házakba nagy számban húzódtak be és sok lakást szinte elleptek. Éppen ezért az alábbiakban érdekesnek tartjuk közreadni az egérirtás egyik hasznos módját Gyakran megtörténik, hogy hiába igyekszünk védekezni ellene a felállított egérfogókkal, mert a csalétekül használt szalonnát megvetik az élestárunkban s raktárunkban garázdálkodó apró fenevadak. Kevesen tudják, hogy minden más csaléteknél sokkal biztosabb a rózsaolaj, amelynek illatát szerfölött szeretik az egerek. Pár cseppet cseppentsünk a felállított csapdába az eredmény mindennél biztosabb.

— **Megnyitották a három szünetelő madridi egyetemet.** Madridból jelentik: Hétfőn ünnepélyes külsőségek között megnyitották a madridi egyetemet, — mely 1936 óta a spanyol háború óta zárva volt.

— **A franciák Amerikától vásárolnak nagy mértékben cipőket** és takarókat a hadsereg részére.

— **Kémkedéssel vádolják az elzászi autonomisták vezérét.** Párisból jelentik. A nancyi törvényszéken megkezdődött Ross doktornak, az elzászi autonomisták vezetőjének tárgyalása. Rosst, aki már néhány napja vizsgálati fogságban van, azzal vádolják, hogy katonai természetű titkos értesüléseket szolgáltatott ki idegen hatalmaknak.

— **Jesch Mátyás tanár előléptetése.** A kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére Jesch Mátyás debreceni, Fazekas Mihály gimnáziumi r. tanárt 1939 julius 1-től számított hatállyal az állami középiskolai és a velük egy tekintet alá eső többi tanár részére megállapított és a VI. fiz. oszt. 3. fokozatának megfelelő 10. fiz. fokozatba előléptette.

Gyászrovat

Özv. **Bundi Gergelyné** 90 éves, ref. temetése szerdán délután 2 órakor lesz a köztemetői 3-as teremből. Lakása: Munkás ucca 10. — **Pusztai** temetkezési intézet.

Időjárás

Hazánkban a ma hajnalban támadt viharos szél délutánra már vesztett az erejéből s a szél sok helyen teljesen lecsendesült. A felmelegedés a hideg levegő beáramlása következtében országszerte csak 10—13 fokig terjedt, a Kékestetőn pedig nem is emelkedett a 0 C fok fölé. Eső már csak az ország keleti részében hullott néhány helyen.

Jóslás: **Gyengülő szél, változó felhőzet, néhány helyen főként északon még lehet kisebb záporeső, a hegyeken hózápor. Több helyen köd. Erős éjszakai lehűlés, sok helyen talajmenti fagy. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.**

— **Hitler kancellár új kitüntetést alapított,** a hadiérdemkereszt rendjét, amelyet a Németországra rákényszeritett háborúban szerzett olyan érdemek jutalmazására adományoznak, amelyeket nem lehet vaskereszttel jutalmazni. Az új érdemrendnek két osztálya van, bronz és ezüst érdemkereszt.

Megvizsgálják a gépjárműveket

Budapest, október 24. A belügyminiszter rendeletet adott ki a gépjárműveknek honvédelmi és közlekedés rendészeti szempontból teendő megvizsgálásáról.

Román gazdasági bizottság Istambulban

Ankara, október 24. A román nagykövet kormánya hívásának eleget téve, repülőgépen Bukarestbe indult. A nagykövet csak rövid ideig maradt a román fővárosban.

Isztambulba román gazdasági bizottság érkezett Bukarestből. — A gazdasági tárgyalások előrelátható an 8 napig tartanak. Beavatott helyen úgy tudják, hogy kizárólag clearing tárgyalásokat folytat a román bizottság, amely ezután Egyptomba utazik, ahol szintén tárgyalásokat fog folytatni.

Bukarest, okt. 24. **A közel jövőben Románia 1700 ökröt és 200.000 sertést szállit Németországnak.**

Háromévtized óta fennálló rentábilis üzlethez
Tőkével társ kerestetik
Cim: „TŐKE" jeligére kiadóhivatalba

— **Szívenszúrta öccsét.** Két gyomat testvér, a 32 éves Szilágyi István és a 18 éves Szilágyi Ferenc földmívesek között már huzamosabb ideje feszült volt a viszony. Vasárnap tanyájukon összeszólalkoztak, Szilágyi István elkapta kését és öccsét szívenszúrta, aki azonnal meghalt. Szilágyi Istvánt letartóztatták. Szándékos emberölés büntette címén folyik ellene az eljárás.

KÖZGAZDASÁG

Rekord almafelhozatal a debreceni piacokon

Egyes cikkekben olcsóbbodás állott be

A tegnapi hetipiac váratlan eseménye, hogy egyes cikkekben olcsóbbodás állott be. Különösen a gyümölcspiacon volt ez érezhető, mert soha enynyi almát nem látott még a vásárlóközönség. A kárpátaljai almatermés nagyon is érezteti hatását, mert úgy minőségre, mint árra nézve nem tud a Debrecen környéki alma vele konkurálni. Szakértők becslése szerint több vagonnyi mennyiségü alma volt a debreceni piacon tegnap. Igen szép és jóminőségü almát lehetett vásárolni 36 fillérért. Szölöből egyre kevesebb van, ami van, az drága, egészen 52 fillérig ment fel az ára, Az almán kívül olcsóbb lett a citrom is, valamint a szilva. Érdekes, hogy az idei nagy dió termésből nem látunk a piacon semmit. Alig egy-két helyen árusitanak.

A zöldségpiacon olcsóbb lett a zöldség, valamint a karfiol. Igen sok a makói zöldség, melynek kilója 30 fillér. Ebben a cikkben tovább olcsóbbodásra van kilátás.

A baromfipiacon két fontos cikk: a kövér liba és kacsa kilónként 10 fillérrel olcsóbbodott. A kövér kacsa 1.20 P, a liba 1.30 P. A tojás annak ellenére, hogy sok volt belőle, 10—12 fillér darabja. Kilója 2 P.

Húsárakban nem volt változás.

Zöldségpiaci árak: burgonya kg. 8—10 f, zöldség kg 30 f, spenót kg 24 f, sóska kg 28 f, karfiol drb 20—40 f, kalarábé drb 6 f, paradicsom kg 24 f, zöldpaprika drb 2—3 f, hagyma kg 12 f, kelkáposzta drb 6—10 f, torma kg 50 f, cékla kg 12 f, fokhagyma kg 50 f, gomba kg 80 f, vöröskáposzta kg 30 f, savanyúkáposzta kg 24 f, tök drb 10—20 f, kg 1.20 P, kövérliba kg 1.30 P, tyúk kg 1.10 P, tojás drb 10—12 f, kg 2 P.

Gyümölcsárak: alma 20—40 f, szölő kg 32—52 f, szilva kg 28—32 f, birsalma kg 28—40 f, körte kg 28—40, dió kg 85 f, citrom drb 8—12 f.

Baromfiárak: csirke kg 1.20 P, soványkacsa és liba kg 1 P, kövér kacsa

TERMÉNYTŐZSDE.

Búza tiszavidéki, felsőtiszai, dunatiszaközi, fejérmegyei, dunántúli, kisalföldi 77 kg-os 19.65, 78 kg-os 20.15, 79 kg-os 20.45, 80 kg-os 20.65, rozs pestvidéki 14.10—14.15, rozs más 14.20—14.40, takarmányárpa elsörendü 16.60—17.—, középminőségü 16.30—16.50, sörárpa kiváló 21.—22.— prima 19.50—20.50, sörárpa 19—19.50, zab elsörendü 19.—19.25, középminőségü 18.90—19., tengeri 19.15—19.35, korpa 13.60—13.75 8-as liszt 5.85—16.25 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR

A kedden tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 161 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 57 darab. Az irányzat változatlan. Árak: szedett sertés I 100—104 fillér, II. 95—98 fillér, III. 86—92 fillér, angol tőkesertés 103 fillér, exportzsir márkázott 160 fiér kiónként.

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR

A kedden tartott vásárra felhajtottak 360 darab lovat, ebből elkelt 108 darab. — Szarvasmarhát felhajtottak 885 darabot, elkelt 412 darab. — Árak: vágóló 55—105 pengő, silány igásló 75—160 pengő, közepes igásló 160—270 P jó igásló 270—450 pengő. — Szarvasmarhaárak: jóminőségü vágómarha 50—62 fillér, közepes 40—50 fillér, silány 25—38 fillér, borjú 58—76 fillér, növendék marha 48—58 fillér, tinó ökör 55—65 fillér, fejőstehén darabonként 230—160 pengő. Irányzat igen lanyha.

SPORT

A Debreczen sporthírszolgálata jelenti:

A Bocskai vasárnap Debrecenben játszik a Gamma FC (azelőtt Budafok) ellen. A Bocskai addigra remélhetőleg erősít: Berecz, pálya, Turay :1. közül legalább kettő játszik már a csatársorban, mert máskülönben soha sem rug gólt...

A Gamma FC-ben játszik most Toldi, a Fradi volt híres csatára. Mint középcsatár szerepel újabban. A baiszárny meg Takács (volt Bocskai) es Kemény (volt Ferencváros). Takács sérült, így debreceni játéka bizonytalan.

A Bocskai—Gamma előmérkőzése: DEAC—DVSC II. bajnoki mérkőzés. Ez is jó sportot igér.

A Vasutas pályán 10 órakor délelőtt a DMTE—Derecskei Move játszik bajnoki mérkőzést, utána meg a DVSC ifj.—DMTE ifj.

A részletes amatőrműsor különben a következő: Debrecen: DVSC II.—DEAC Debreceni, DMTE—Derecskei Move Lengyel dr., Berettyóujfalu: B. Turul—Dohánygyár Kovács L. Hajdúböszörmény: Move HTE—Püspökladányi Máv TK Horényi.

Az ifjúsági bajnoki mérkőzésekné: Rákóczi—Tégláskert Körössy, DVSC—DMTE Pásztor.

Pocsai aláírta a DVSC számára az igazolólapot és vasárnap már játszani szeretne a Rusj ellen. Csak egy baj van. A Bocskai nem akarja kiadni és máskülönben nem igazolható azonnal. Még nagy vihar várható ezen a fronton. Ha a Bocskai nem adja ki, akkor csak egy év mulva igazolható Pocsai a DVSC-be.

A Középeurópai Kupa helyett új kupa kiírását tervezik, amelyben a semleges államok, olasz, magyar, jugoszláv, román csapatok indulnának.

A Nemzeti Bajnokság felvidéki csoportjában így áll a sorrend:

1.	SalBTC	9	8	—	1	40:11 16
2.	BSzKRT	8	6	2	—	41:16 14
3.	Diósgyőr	7	6	—	1	28:9 12
4.	SK Rusj	9	6	—	3	26:17 12
5.	DVSC	9	4	4	1	24:16 12
6.	Ózd	9	5	1	3	39:23 11
7.	Salgt. SE	8	3	3	2	14:13 9
8.	Pereces	9	3	2	4	12:14 8
9.	Kassai SC	9	3	2	4	16:23 8
10.	Unkvár	9	3	1	5	19:26 7
11.	Fülek	9	3	1	5	8:16 7
12.	B. Vasutas	8	2	2	4	16:23 6
13.	Losonc	9	1	4	4	10:16 6
14.	Nyiregyháza	8	1	2	5	11:20 4
15.	Beregszász	9	1	2	6	11:45 4
16.	Munkács	9	1	—	8	6:33 2

A keleti amatőr I. osztályban (debreceni csoport) a bajnokság állása:

1.	DVSC II.	7	6	1	—	24:4 13
2.	PMÁV	7	5	1	1	18:5 11
3.	B. Turul	6	5	—	1	25:11 7
4.	DMTE	4	3	1	—	6:3 7
5.	K. Move	8	3	1	4	7:12 7
6.	DEAC	5	3	1	1	4:7 7
7.	H. Move	6	2	2	2	9:12 6
8.	Dohánygyár	6	2	1	3	6:10 5
9.	B.-ujváros	5	1	—	4	6:8 2
10.	D. Move	6	1	—	5	13:25 2
11.	H. Szoboszló	Visszalépett				

GÉPLEIRÁS MÁSOLÁS **HURAY**, Iparkamara T. 17-93

51244. HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság, a 17,233/1934 K. M. számú rendelet 1 paragrafusa alapján értesíti a város érdekelt lakosságát, hogy az 1939—40. évi jégtermelési idényre hivatalból természetes jéggyüjtő helyet nem jelöl ki.

45532. HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottságának gazdasági albizottsága 217/1939 sz. határozatában az 1935 IV. tc. 30 paragrafusa alapján kimondotta, hogy a falopások megakadályozása érdekében, a város területén az erdei termékek eladása és vétele csak oly feltétellel eszközölhető, ha az eladó és eladni szándékolt erdei termékek jogos szerzését termelő, illetve eladó birtokos-polgármester, illetve községi elöljáróság által láttamozott és ebéyegzett bizonyítvánnyal igazolja. A bizonyítványban feltüntetendő az eladni szándékolt erdeitermékek neme, minősége, nagysága, száma és mértéke. Az igazolványkényszer az importált és vasúton érkezett faanyagokra nem terjed ki. **Polgármester.**

— **A női betegségek gyógykezelésében** a természetes **Ferenc József** keserüvíz gyakran alkalmaztatik, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkivül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát!

APRÓHIRDETÉSEK

Férfi alkalmazás

Kommenciós gazdasági cselédet keresek egy két nagyobb fiával, Fancsika 70. sz. Szigethy. Jelentkezés hétköznapokon. Diószegi útfél. 467

Gazdasági cselédet keresek nagy családút, — Fancsika 70. Szigethy. Diószegi útfél. 468

Asztalos, javító munkára felveszek, Schneider tésztaüzem Nyil 79 1103

Kifutót azonnalra felveszek, Pesti u. 73 szám sütöde. 1100

Ügyes kézimunkás úriszabósághoz azonnal felvétetik, Arany János u. 15. szám. 1110

Fodrászsegéd azonnal belépheti. Rasolozni tudó előnyben. Eisenberger, Hatvan u. 39. 1091

Kovácssegéd felvétetik Miklós ucca 49. 1079

Női alkalmazás

Perfekt gyors- és gépíró kisasszonyt felveszünk, dr Fényes ügyvédek, Piac ucca 75. 974

Nagykorú intelligens nő kereskedő tanulónak belépheti Kulcsár ref. püspöki palota. 1088

Gyakorlattal biró intelligens nöt keresek, délelőttre 4 éves fiam mellé, eddigi működés megjelölésével „Tisztességes" jeligére a kiadóba kérek. 1064

Keresztyén hölgyek, s urak, osztálysorsjegyárúsítására felvétetnek. Jelentkezés délután két óra, vitéz dr Tóth Tihamér főelárúsító képviselete, Piac ucca 56. szám üzlet. 1108

Állást keres nő

Gyermek mellé, esetleg vidékre is ajánlkozom. Zongorát tanítani is tudok. Cim: Rácz L. Szt. Anna ucca 5. földszint, bal. 1038

Intelligens leány perfekt szab, var, gyermekekhez ajánlkozik, s háztartásban segédkezik. Cim: Fülöp Irén, Sajószentpéter. 1085

Intelligens fiatal nő, magános úrinál család tagként azonnalra állást keres. „Napsugár" jeligére. 1081

Háztartási alkalm.

Megbizható mindenes fő zönőt keresek, elsejére. Krausz Jenőné, Hatvan u 6. sz. II. em. 21. 1066

Önálló háztartásom ellátására főzőmindenest november 1, esetleg 15-re felvesz Százados, Kölcsey u. 19. 1105

Bejárónőt jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek, Domb u. 17. 1109

Gyereklányt keresek 16 év körül, bejárónak, — Varga ucca 21. 1094

Ajánlat

Zománctűzhelyek kétaknás kályhák, gyönyörű színekben, nagy választékban, Nagy vasüzletében, Csapókanyarban. 346 11. 13

Grafológusnő biztos jó analizist nyújt az érdeklődőknek. Fogad Széchenyi u. 43. 1036

Varrógép, kerékpár vétel, csere, eladás, kölcsönzés, javítások, jótállással, alkatrészek minden géphez Eisenberger, Csapó u. 101. sz. alatt. 337 11. 15.

Poloskaírtást ciángázzal lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss cianozó vállalat, Kigyó ucca 5. sz. 1134 11. 5

Bőrkabát, cipőt retikült villanygéppel festem — Nagy Károly Batthyány ucca 10. 789 11. 21

Villanykörte csere 20 fillér, rádiók, gramofonok, dísztárgyak, Vagyonmentő, Hunyadi u. 22. szám. 350 11. 13.

Cianoztasson bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal, Rákóczi u. 9. szám. — Telefon: 14-27. sz. 1131 11. 20

Őszi kalapujdonságok meérkeztek Modell után alakítás 1.50, vasalás 1 pengő, Aranynál, Sas u. 4. szám. 628 11 2

Varrógép, vétel, csere, s eladás. Javítások szakszerüen, legolcsóbban Keszler, Széchenyi ucca 1. szám. 517 11. 15

Varrógépjét szakszerüen jjavítja, **kerékpárját** mielőtt telelni letenné átzsírozza olcsón Nagy István, Széchenyi ucca 6. sz. 739 11. 19.

Kereslet

Mosott rongyot vesz a nyomda, József kir herceg ucca 1. vv.

Aranyórát, láncot, briliánsgyürüt, vagy ezekről zálogjegyet megvennék. Miklós u. 13. 35 22

Veszek bútort, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hívásra jövök. Csapó u. 16. szám. .325 11. 29

Levélbélyeget magyar s külföldit. Régi levelezést, tömegbélyeget, s gyüjteményeket vásárolok Széchenyi 16 1098

Élelmiszer, ital

Tokaji borozóba kitünő fajborok érkeztek, ötéves, zamatos, literje 1 pengő, Vár 2. 544 10 23

Jonathán és Batul alma kilója 48 fillér, sajtház, Bika mellett. 1068 11 24

Bor, kitünő zamatos, 58 fillértől, Weszprémy Zoltán termelői pincéjében, Péterfia 30. 1052 11. 6

Felvidéki téli fajalmák, nagyban és kicsiben, 24 fillértől 36 fillérig, Hatvan u. 65. 1086

Téli fajalmák kaphatók Ungvár ucca 4. Baranyi uccából nyilik, pavillonlaktanya mellett. 1080 11. 25

Rozsalma nagyobb tétel ben eladó. Cim a kiadóban. 1073

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Bútor

Modern háló, ebédlő, rekamié, fotelek, szabóasztal, wertheimkassza antik komót. Dégenfeldtér 6. 537 10. 31.

Járművek

Üzemképes, csukott 4 személyes Fordautó 250 pengőért eladó. Péterfia 48. Tóthné. 653 vv.

Tüzelő anyagok

Elsőrendü Ádámvölgyi kőszén, retorta faszén kapható Grünfeldnél, Hatvan u. 21. 77 1. 39.

Tűzifát, szenet, vásároljon legolcsóbban Vágó tűzifa- és szénkereskedőnél, Margitfürdő mellett, tel.: 10-24. 1080 vv

Kiadó üzlet

Üzlethelyiségek, Szent Anna és Varga ucca sarokbérházban, azonnalra kiadók. Értekezni lehet: Miklós u. 1. szám, ügyvédi iroda. 1112

Kiadó egyszobás

Egy szoba, üresen, esetleg bútorral elsejére kiadó. Gólya 11. 1101

Magánosnak szoba, s konyha, előszoba, nov. elsejére kiadó. Kút ucca 9. szám. 1092

Egy szoba, konyha, kamara, november egyre kiadó. Könyves Tóth Kálmán ucca 5. Vargakert. 1078

Kiadó kétszobás

Két különbejáratú szoba kiadó. Cim a kiadóban. 1090

Központi fütéses 2 szoba, teljes komforttal lakás november 1-ére kiadó Cim a kiadóba 1111

Kiadó nagylakás

Négyszobás, emeleti modern lakás, parkettes, november elsejére kiadó Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető d. e. 10—12-ig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Négy szoba, alkov, előszoba, mellékhelyiségekből álló uccai lakás, Piac u. 32. II. e. 7. 1940 február 1-ére kiadó. Értekezni lehet ugyanott lakásban. 1102

Lakást keres

Háromszobás komfortos lakást keresek, november 1-ére. Kertvárosi lakások előnyben. Cimeket az Arany Bika portásához kérem. 1104

Butorozott szoba

Néhány olcsó havibéres szoba még rendelkezésre áll az Arany Bika szállodában. Kényelem s központi fütés, hideg, s meleg folyóviz. Felvilágosítás egész nap. 763

Csinosan berendezett bútorozott szoba november elsejére kiadó. Arany János 18., 2 lakás. 678 vv.

Kiadó különbejáratú bútorozott szoba. Eladó 1 férfi kabát szilszkingallérral, Csapó u. 19. özv. Grószné. 1099

Bútorozott szoba, uccai, parkettás, esetleg teljes elátással is, november elsejére kiadó. Arany János u. 58. 1040

Elveszett

Hungária moziban hétfőn este 7 órás előadás alkalmával egy női ernyö ott maradt. Kérem a megtalálót leadni Dapsy fodrász Simonffy ucca 2. 1107

Elvesztettem jobbos férfi barna börkesztyümet. Becsületes megtalálóját kérem elhozni Maróthy György ucca 30. második ajtó. 1082

Ingóságvétel

Zálogcédulát, látcsöveket, alpakka étkészleteket, régi bútorokat, régiségeket legmagasabb áron vásárol Ingóságközvetitő, püspöki palota, telefon: 11-99.

Jó állapotban levő katonaköpenyt veszek. — Cim a kiadóban 1093

Használt rollót megvételre keresek ifj. Ignáth Imre. H-Böszörmény Uj városi út 11. sz. 1089

Ingóság eladás

Salgótarjáni, teremfütésére alkalmas jókarban levő kályha eladó Cim a kiadóban. 389 vv.

Kirakat portal ajtók, s cserépkályhák, fürdőkád. Péterfia 6?. sz. ház bontásából eladók. 702 10. 28

Eladó 6 darab kályha, a Hungária büffé. 500

Számológép, nagyobb üzleteknek, bankoknak való eladó. Megtekinthető Neumann rádióüzlet, Simonffy u. sarok. 856

Vegyes

Elkóborolt Mester ucca 29. alól fekete him puli kutya. Megtalálót jutalmazom. 1096

Gazd. termények

Pöszméte, magastörzsü, oltott, nagy gyümölcsü, olcsón eladó. Böszörményi út 2. 1106

Ingatlan iroda

Házat, földet, házhelyet, szőlőt, **mindenféle ingatlant** legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó ucca 27. 797 10 30.

Eladó házhely

Eladók 300 négyszögöles gyümölcsös parcellák. Sosztina ucca 4. Kisállomás mellett. 112 11, 8.

Eladó kishegyesi úti kövesútnál három uccára nyiló telek, 3277 négyszögöl, bármilyen célra alkalmas, még fatelepnek is. Értekezés Garay ucca 20. sz. 857

Tőkebefektetésre legbiztosabb Homokkertben a Leiningen úton ezerkétszázpengős parcellák lakbérlekötésre. Svetitspalota, házfelügyelő, — reggel. 1083

Eladó ház

Eladó Kétmalom ucca 9. számú ház, négy szoba, mellékhelyiségekel, istálló, ocsiszin, nagy udvar. Értekezni: Piac u. 75. sz. I. em. ügyvédi iroda. 974 vv.

Nagy bérház, modern eladó. Mester u. 29. 1095

Eladó föld

Hatvan kat. búzatermő föld, igen szép épületekkel, közvetlenül állomásnál eladó. Értekezni lehet: Piac ucca 75 I. em ügyvédi iroda. 1097 vv.

Eladó állatok

Nagyon szép puli kölykök eladók. Varga ucca 31. szám. 904

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: (F). SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY